៕ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស៕

ខុទ្ទកនិកាយេ

វិមានវត្ថុបាឡិ

១. ឥត្ថិវិមានំ

១. បីឋវគ្គោ

១. បឋមបីឋវិមានវត្ថុ

១. “បីឋំ តេ សោវណ្ណមយំ ឧឡារំ, មនោជវំ គច្ឆតិ យេនកាមំ;
អលង្កតេ មល្យធរេ [មាល្យធរេ (ស្យា.)] សុវត្ថេ, ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ។

២. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៣. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៤. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន [មោគ្គលានេន (ក.) ឯវមុបរិបិ] បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៥. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, អព្ភាគតានាសនកំ អទាសឹ;
អភិវាទយឹ អញ្ជលិកំ អកាសឹ, យថានុភាវញ្ច អទាសិ ទានំ។

៦. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៧. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមបីឋវិមានំ បឋមំ។

២. ទុតិយបីឋវិមានវត្ថុ

៨. “បីឋំ តេ វេឡុរិយមយំ ឧឡារំ, មនោជវំ គច្ឆតិ យេនកាមំ;
អលង្កតេ មល្យធរេ សុវត្ថេ, ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ។

៩. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១០. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១២. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, អព្ភាគតានាសនកំ អទាសឹ;
អភិវាទយឹ អញ្ជលិកំ អកាសឹ, យថានុភាវញ្ច អទាសិ ទានំ។

១៣. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;

ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១៤. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយបីឋវិមានំ ទុតិយំ។

៣. តតិយបីឋវិមានវត្ថុ

១៥. “បីឋំ តេ សោវណ្ណមយំ ឧឡារំ, មនោជវំ គច្ឆតិ យេនកាមំ;
អលង្កតេ មល្យធរេ សុវត្ថេ, ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ។

១៦. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១៧. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១៨. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១៩. “អប្បស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ [មមេតំ (ក.)], យេនម្ហិ [តេនម្ហិ (ក.)] ឯវំ ជលិតានុភាវា;
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ។

២០. “អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ បីឋំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

២១. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

២២. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

តតិយបីឋវិមានំ តតិយំ។

៤. ចតុត្ថបីឋវិមានវត្ថុ

២៣. “បីឋំ តេ វេឡុរិយមយំ ឧឡារំ, មនោជវំ គច្ឆតិ យេនកាមំ;
អលង្កតេ មល្យធរេ សុវត្ថេ, ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ។

២៤. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

២៥. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

២៦. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

២៧. “អប្បស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ, យេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា;
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ។

២៨. “អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ បីឋំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

២៩. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៣០. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ចតុត្ថបីឋវិមានំ ចតុត្ថំ។

៥. កុញ្ជរវិមានវត្ថុ

៣១. “កុញ្ជរោ តេ វរារោហោ, នានារតនកប្បនោ;
រុចិរោ ថាមវា ជវសម្បន្នោ, អាកាសម្ហិ សមីហតិ។

៣២. “បទុមិ បទ្ម [បទុម… (សី. ស្យា.) ឯវមុបរិបិ] បត្តក្ខិ, បទ្មុប្បលជុតិន្ធរោ;
បទ្មចុណ្ណាភិកិណ្ណង្គោ, សោណ្ណបោក្ខរមាលធា [… មាលវា (សី. ស្យា.)]។

៣៣. “បទុមានុសដំ មគ្គំ, បទ្មបត្តវិភូសិតំ។
ឋិតំ វគ្គុមនុគ្ឃាតី, មិតំ គច្ឆតិ វារណោ។

៣៤. “តស្ស បក្កមមានស្ស, សោណ្ណកំសា រតិស្សរា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៣៥. “តស្ស នាគស្ស ខន្ធម្ហិ, សុចិវត្ថា អលង្កតា;
មហន្តំ អច្ឆរាសង្ឃំ, វណ្ណេន អតិរោចសិ។

៣៦. “ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ, អថោ សីលស្ស វា បន;
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតា”តិ;

៣៧. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៣៨. “ទិស្វាន គុណសម្បន្នំ, ឈាយឹ ឈានរតំ សតំ;
អទាសឹ បុប្ផាភិកិណ្ណំ, អាសនំ ទុស្សសន្ថតំ។

៣៩. “ឧបឌ្ឍំ បទ្មមាលាហំ, អាសនស្ស សមន្តតោ;
អព្ភោកិរិស្សំ បត្តេហិ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៤០. “តស្ស កម្មកុសលស្ស [កម្មស្ស កុសលស្ស (សី. បី.)], ឥទំ មេ ឦទិសំ ផលំ;
សក្ការោ គរុការោ ច, ទេវានំ អបចិតា អហំ។

៤១. “យោ វេ សម្មាវិមុត្តានំ, សន្តានំ ព្រហ្មចារិនំ;
បសន្នោ អាសនំ ទជ្ជា, ឯវំ នន្ទេ យថា អហំ។

៤២. “តស្មា ហិ អត្តកាមេន [អត្ថកាមេន (ក.)], មហត្តមភិកង្ខតា;
អាសនំ ទាតព្ពំ ហោតិ, សរីរន្តិមធារិន”ន្តិ។

កុញ្ជរវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. បឋមនាវាវិមានវត្ថុ

៤៣. “សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ, នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ;
ឱគាហសិ បោក្ខរណឹ, បទ្មំ [បទុមំ (សី. ស្យា.)] ឆិន្ទសិ បាណិនា។

៤៤. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៤៥. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៤៦. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;

បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៤៧. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;
ទិស្វាន ភិក្ខូ តសិតេ កិលន្តេ, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសឹ។

៤៨. “យោ វេ កិលន្តាន បិបាសិតានំ, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ;
សីតោទកា [សីតោទិកា (សី.)] តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ, បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា។

៤៩. “តំ អាបគា [តមាបគា (សី. ក.)] អនុបរិយន្តិ សព្ពទា, សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី;
អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ, ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា។

៥០. “តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ, វិមានសេដ្ឋំ ភុសសោភមានំ;
តស្សីធ [តស្សេវ (ស្យា.)] កម្មស្ស អយំ វិបាកោ, ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា [កតបុញ្ញា (សី.)] លភន្តិ។

៥១. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៥២. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមនាវាវិមានំ ឆដ្ឋំ។

៧. ទុតិយនាវាវិមានវត្ថុ

៥៣. “សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ, នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ;
ឱគាហសិ បោក្ខរណឹ, បទ្មំ ឆិន្ទសិ បាណិនា។

៥៤. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៥៥. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៥៦. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៥៧. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;
ទិស្វាន ភិក្ខុំ តសិតំ កិលន្តំ, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសឹ។

៥៨. “យោ វេ កិលន្តស្ស បិបាសិតស្ស, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ;
សីតោទកា តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ, បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា។

៥៩. “តំ អាបគា អនុបរិយន្តិ សព្ពទា, សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី;
អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ, ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា។

៦០. “តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ, វិមានសេដ្ឋំ ភុសសោភមានំ;
តស្សីធ កម្មស្ស អយំ វិបាកោ, ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា លភន្តិ។

៦១. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៦២. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយនាវាវិមានំ សត្តមំ។

៨. តតិយនាវាវិមានវត្ថុ

៦៣. “សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ, នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ;
ឱគាហសិ បោក្ខរណឹ, បទ្មំ ឆិន្ទសិ បាណិនា។

៦៤. “កូដាគារា និវេសា តេ, វិភត្តា ភាគសោ មិតា;
ទទ្ទល្លមានា [ទទ្ទឡ្ហមានា (ក.)] អាភន្តិ, សមន្តា ចតុរោ ទិសា។

៦៥. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៦៦. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៦៧. សា ទេវតា អត្តមនា, សម្ពុទ្ធេនេវ បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៦៨. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;
ទិស្វាន ភិក្ខូ តសិតេ កិលន្តេ, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសិំ។

៦៩. “យោ វេ កិលន្តាន បិបាសិតានំ, ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ;
សីតោទកា តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ, បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា។

៧០. “តំ អាបគា អនុបរិយន្តិ សព្ពទា, សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី;
អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ, ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា។

៧១. “តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ, វិមានសេដ្ឋំ ភុសសោភមានំ;
តស្សីធ កម្មស្ស អយំ វិបាកោ, ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា លភន្តិ។

៧២. “កូដាគារា និវេសា មេ, វិភត្តា ភាគសោ មិតា;
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ, សមន្តា ចតុរោ ទិសា។

៧៣. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៧៤. “អក្ខាមិ តេ ពុទ្ធ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតិ;
ឯតស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ, អត្ថាយ ពុទ្ធោ ឧទកំ អបាយី”តិ [អបាសីតិ (សី. ស្យា. បី.)]។

តតិយនាវាវិមានំ អដ្ឋមំ។

៨. ទីបវិមានវត្ថុ

៧៥. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៧៦. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៧៧. “កេន ត្វំ វិមលោភាសា, អតិរោចសិ ទេវតា [ទេវតេ (ពហូសុ) ៨៣ វិស្សជ្ជនគាថាយ សំសន្ទេតព្ពំ];
កេន តេ សព្ពគត្តេហិ, សព្ពា ឱភាសតេ ទិសា។

៧៨. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៧៩. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨០. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;

តមន្ធការម្ហិ តិមីសិកាយំ, បទីបកាលម្ហិ អទាសិ ទីបំ [អទំ បទីបំ (សី. ស្យា. បី.)]។

៨១. “យោ អន្ធការម្ហិ តិមីសិកាយំ, បទីបកាលម្ហិ ទទាតិ ទីបំ;
ឧប្បជ្ជតិ ជោតិរសំ វិមានំ, បហូតមល្យំ ពហុបុណ្ឌរីកំ។

៨២. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៨៣. “តេនាហំ វិមលោភាសា, អតិរោចាមិ ទេវតា;
តេន មេ សព្ពគត្តេហិ, សព្ពា ឱភាសតេ ទិសា។

៨៤. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទីបវិមានំ នវមំ។

១០. តិលទក្ខិណវិមានវត្ថុ

៨៥. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៨៦. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៨៧. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៨៨. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨៩. ‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ។
៩០. “អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
អាសជ្ជ ទានំ អទាសឹ, អកាមា តិលទក្ខិណំ;
ទក្ខិណេយ្យស្ស ពុទ្ធស្ស, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៩១. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៩២. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

តិលទក្ខិណវិមានំ ទសមំ។

១១. បឋមបតិព្ពតាវិមានវត្ថុ

៩៣. “កោញ្ចា មយូរា ទិវិយា ច ហំសា, វគ្គុស្សរា កោកិលា សម្បតន្តិ;
បុប្ផាភិកិណ្ណំ រម្មមិទំ វិមានំ, អនេកចិត្តំ នរនារិសេវិតំ [នរនារីភិ សេវិតំ (ក.)]។

៩៤. “តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ, ឥទ្ធី វិកុព្ពន្តិ អនេករូបា;
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ ច។

៩៥. “ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៩៦. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៩៧. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បតិព្ពតានញ្ញមនា អហោសឹ;
មាតាវ បុត្តំ អនុរក្ខមានា, កុទ្ធាបិហំ [កុទ្ធាបហំ (សី.)] នប្ផរុសំ អវោចំ។

៩៨. “សច្ចេ ឋិតា មោសវជ្ជំ បហាយ, ទានេ រតា សង្គហិតត្តភាវា;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ។

៩៩. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១០០. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមបតិព្ពតាវិមានំ ឯកាទសមំ។

១២. ទុតិយបតិព្ពតាវិមានវត្ថុ

១០១. “វេឡុរិយថម្ភំ រុចិរំ បភស្សរំ, វិមានមារុយ្ហ អនេកចិត្តំ;
តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ, ឧច្ចាវចា ឥទ្ធិ វិកុព្ពមានា;
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ ច។

១០២. “ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១០៣. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១០៤. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ អហោសឹ;
បាណាតិបាតា វិរតា អហោសឹ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ។

១០៥. “អមជ្ជបា នោ ច [នាបិ (ស្យា.)] មុសា អភាណឹ [អភាសឹ (ក.)], សកេន សាមិនា [សាមិនាវ (សី.)] អហោសឹ តុដ្ឋា;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ។

១០៦. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១០៧. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយបតិព្ពតាវិមានំ ទ្វាទសមំ។

១៣. បឋមសុណិសាវិមានវត្ថុ

១០៨. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

១០៩. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១១០. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១១. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១១២. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, សុណិសា អហោសឹ សសុរស្ស គេហេ [ឃរេ (ស្យា. ក.)]។

១១៣“អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ បូវំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ;
ភាគឌ្ឍភាគំ ទត្វាន, មោទាមិ នន្ទនេ វនេ។

១១៤“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១១៥“អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមសុណិសាវិមានំ តេរសមំ។

១៤. ទុតិយសុណិសាវិមានវត្ថុ

១១៦“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

១១៧“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១១៨“បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១៩សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១២០“អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, សុណិសា អហោសឹ សសុរស្ស គេហេ។
១២១“អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ ភាគំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ;
កុម្មាសបិណ្ឌំ ទត្វាន, មោទាមិ នន្ទនេ វនេ។

១២២“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១២៣“អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយសុណិសាវិមានំ ចុទ្ទសមំ។

១៥. ឧត្តរាវិមានវត្ថុ

១២៤“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

១២៥“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១២៦“បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១២៧សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១២៨“ឥស្សា ច មច្ឆេរមថោ [មច្ឆរិយមថោ ច (ក.)] បឡាសោ, នាហោសិ មយ្ហំ ឃរមាវសន្តិយា;
អក្កោធនា ភត្តុវសានុវត្តិនី, ឧបោសថេ និច្ចហមប្បមត្តា។

១២៩. ចាតុទ្ទសី បញ្ចទសី, យា ច [យាវ (សី. អដ្ឋ., ក. អដ្ឋ.) ថេរិគាថាអដ្ឋកថា បស្សិតព្ពា] បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

១៣០. ‘‘ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ [អាវសាមិមំ (សី. អដ្ឋ., ក.) បរតោ បន សព្ពត្ថបិ ‘‘អាវសាមហំ’’ ឥច្ចេវ ទិស្សតិ]។

១៣១. ‘‘បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា [អារតា (?)]។

១៣២. ‘‘បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

១៣៣. ‘‘សាហំ សកេន សីលេន, យសសា ច យសស្សិនី;
អនុភោមិ សកំ បុញ្ញំ, សុខិតា ចម្ហិនាមយា។

១៣៤. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១៣៥. ‘‘អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមហំ អកាសី;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១៣៦. ‘‘មម ច, ភន្តេ, វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទេយ្យាសិ – ‘ឧត្តរា នាម, ភន្តេ, ឧបាសិកា ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ, ភន្តេ, យំ មំ ភគវា អញ្ញតរស្មិំ សាមញ្ញផលេ ព្យាករេយ្យ [ព្យាករេយ្យាតិ (?)], តំ ភគវា សកទាគាមិផលេ ព្យាកាសី’’តិ។

ឧត្តរាវិមានំ បន្នរសមំ។

១៦. សិរិមាវិមានវត្ថុ

១៣៧. ‘‘យុត្តា ច តេ បរមអលង្កតា ហយា, អធោមុខា អឃសិគមា ពលី ជវា;
អភិនិម្មិតា បញ្ចរថាសតា ច តេ, អន្វេន្តិ តំ សារថិចោទិតា ហយា។

១៣៨. ‘‘សា តិដ្ឋសិ រថវរេ អលង្កតា, ឱភាសយំ ជលមិវ ជោតិ បាវកោ;
បុច្ឆាមិ តំ វរតនុ [វរចារុ (កត្ថចិ)] អនោមទស្សនេ, កស្មា នុ កាយា អនធិវរំ ឧបាគមិ។

១៣៩. ‘‘កាមគ្គបត្តានំ យមាហុនុត្តរំ [... នុត្តរា (ក.), អនុត្តរា (ស្យា.)], និម្មាយ និម្មាយ រមន្តិ ទេវតា;
តស្មា កាយា អច្ឆរា កាមវណ្ណិនី, ឥធាគតា អនធិវរំ នមស្សិតុំ។

១៤០. ‘‘កិំ ត្វំ បុរេ សុចរិតមាចរីធ [សុចរិតំ អចារិធ (បី.)],
កេនច្ឆសិ ត្វំ អមិតយសា សុខេធិតា;
ឥទ្ធី ច តេ អនធិវរា វិហង្គមា,
វណ្ណោ ច តេ ទស ទិសា វិរោចតិ។

១៤១. ‘‘ទេវេហិ ត្វំ បរិវុតា សក្កតា ចសិ,
កុតោ ចុតា សុគតិគតាសិ ទេវតេ;
កស្ស វា ត្វំ វចនករានុសាសនី,
អាចិក្ខ មេ ត្វំ យទិ ពុទ្ធសាវិកា’’តិ។

១៤២. ‘‘នគន្តរេ នគរវរេ សុមាបិតេ, បរិចារិកា រាជវរស្ស សិរិមតោ;
នច្ចេ គីតេ បរមសុសិក្ខិតា អហុំ, សិរិមាតិ មំ រាជគហេ អវេទីសុ [អវេទិសុំ (?)]។

១៤៣. ‘‘ពុទ្ធោ ច មេ ឥសិនិសភោ វិនាយកោ, អទេសយី សមុទយទុក្ខនិច្ចតំ;
អសង្ខតំ ទុក្ខនិរោធសស្សតំ, មគ្គញ្ចិមំ អកុដិលមញ្ជសំ សិវំ។

១៤៤. ‘‘សុត្វានហំ អមតបទំ អសង្ខតំ, តថាគតស្សនធិវរស្ស សាសនំ;

សីលេស្វហំ បរមសុសំវុតា អហុំ, ធម្មេ ឋិតា នរវរពុទ្ធទេសិតេ [ភាសិតេ (សី.)]។

១៤៥.“ញត្វានហំ វិរជបទំ អសង្ខតំ, តថាគតេននធិវរេន ទេសិតំ;
តត្ថេវហំ សមថសមាធិមាផុសិំ, សាយេវ មេ បរមនិយាមតា អហុ។

១៤៦.“លទ្ធានហំ អមតវរំ វិសេសនំ, ឯកំសិកា អភិសមយេ វិសេសិយ;
អសំសយា ពហុជនបូជិតា អហំ, ខិឌ្ឌារតី [ខិឌ្ឌំ រតី (ស្យា. បី.)] បច្ចនុភោមនប្បកំ។

១៤៧.“ឯវំ អហំ អមតទសម្ហិ [អមតរសម្ហិ (ក.)] ទេវតា, តថាគតស្សនធិវរស្ស សាវិកា;
ធម្មទ្ទសា បឋមផលេ បតិដ្ឋិតា, សោតាបន្នា ន ច បន មត្ថិ ទុគ្គតិ។

១៤៨.“សា វន្ទិតុំ អនធិវរំ ឧបាគមឹ, បាសាទិកេ កុសលរតេ ច ភិក្ខវោ;
នមស្សិតុំ សមណសមាគមំ សិវំ, សគារវា សិរិមតោ ធម្មរាជិនោ។

១៤៩.“ទិស្វា មុនឹ មុទិតមនម្ហិ បីណិតា, តថាគតំ នរវរទម្មសារថឹ;
តណ្ហច្ឆិទំ កុសលរតំ វិនាយកំ, វន្ទាមហំ បរមហិតានុកម្បក”ន្តិ។

សិរិមាវិមានំ សោឡសមំ។

១៧. កេសការីវិមានវត្ថុ

១៥០.“ឥទំ វិមានំ រុចិរំ បភស្សរំ, វេឡុរិយថម្ភំ សតតំ សុនិម្មិតំ;
សុវណ្ណរុក្ខេហិ សមន្តមោត្ថតំ, ឋានំ មមំ កម្មវិបាកសម្ភវំ។

១៥១.“តត្រូបបន្នា បុរិមច្ឆរា ឥមា, សតំ សហស្សានិ សកេន កម្មុនា;
តុវំសិ អជ្ឈុបគតា យសស្សិនី, ឱភាសយំ តិដ្ឋសិ បុព្ពទេវតា។

១៥២.“សសី អធិគ្គយ្ហ យថា វិរោចតិ, នក្ខត្តរាជារិវ តារកាគណំ;
តថេវ ត្វំ អច្ឆរាសង្គណំ [អច្ឆរាសង្គមំ (សី.)] ឥមំ, ទទ្ទល្លមានា យសសា វិរោចសិ។

១៥៣.“កុតោ នុ អាគម្ម អនោមទស្សនេ, ឧបបន្នា ត្វំ ភវនំ មមំ ឥទំ;
ព្រហ្មំវ ទេវា តិទសា សហិន្ទកា, សព្ពេ ន តប្បាមសេ ទស្សនេន ត”ន្តិ។

១៥៤.“យមេតំ សក្ក អនុបុច្ឆសេ មមំ, ‘កុតោ ចុតា ត្វំ ឥធ អាគតា’តិ [កុតោ ចុតា ឥធ អាគតា តុវំ (ស្យា.), កុតោ ចុតាយ អាគតិ តវ (បី.)];
ពារាណសី នាម បុរត្ថិ កាសិនំ, តត្ថ អហោសឹ បុរេ កេសការិកា។

១៥៥.“ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច បសន្នមានសា, សង្ឃេ ច ឯកន្តគតា អសំសយា;
អខណ្ឌសិក្ខាបទា អាគតប្ផលា, សម្ពោធិធម្មេ និយតា អនាមយា”តិ។

១៥៦.“តន្យាភិនន្ទាមសេ ស្វាគតញ្ច [សាគតញ្ច (សី.)] តេ, ធម្មេន ច ត្វំ យសសា វិរោចសិ;
ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច បសន្នមានសេ, សង្ឃេ ច ឯកន្តគតេ អសំសយេ;
អខណ្ឌសិក្ខាបទេ អាគតប្ផលេ, សម្ពោធិធម្មេ និយតេ អនាមយេ”តិ។

កេសការីវិមានំ សត្តរសមំ។

បីឋវគ្គោ បឋមោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

បញ្ច បីឋា តយោ នាវា, ទីបតិលទក្ខិណា ទ្វេ;
បតិ ទ្វេ សុណិសា ឧត្តរា, សិរិមា កេសការិកា;
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

២. ចិត្តលតាវគ្គោ

១. ទាសិវិមានវត្ថុ

១៥៧. “អបិ សក្កោវ ទេវិន្ទោ, រម្មេ ចិត្តលតាវនេ;
សមន្តា អនុបរិយាសិ, នារីគណបុរក្ខតា;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

១៥៨. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១៥៩. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១៦០. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១៦១. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, ទាសី អហោសឹ បរបេស្សិយា [បរបេសិយា (ក.)] កុលេ។

១៦២. “ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ;
តស្សា មេ និក្កមោ អាសិ, សាសនេ តស្ស តាទិនោ។

១៦៣. “កាមំ ភិជ្ជតុយំ កាយោ, នេវ អត្ថេត្ថ សណ្ឋនំ [សន្ថនំ (សី. ស្យា. បី.)];
សិក្ខាបទានំ បញ្ចន្នំ, មគ្គោ សោវត្ថិកោ សិវោ។

១៦៤. “អកណ្ដកោ អគហនោ, ឧជុ សព្ភិ បវេទិតោ;
និក្កមស្ស ផលំ បស្ស, យថិទំ បាបុណិត្ថិកា។

១៦៥. “អាមន្តនិកា រញ្ញោម្ហិ, សក្កស្ស វសវត្តិនោ;
សដ្ឋិ តុរិយ [តុរិយ (សី. ស្យា. បី.)] សហស្សានិ, បដិពោធំ ករោន្តិ មេ។

១៦៦. “អាលម្ពោ គគ្គរោ [គគ្គមោ (ស្យា.), ភគ្គរោ (ក.)] ភីមោ [ភិម្មោ (ក.)], សាធុវាទី ច សំសយោ;
បោក្ខរោ ច សុផស្សោ ច, វិណាមោក្ខា [វិលាមោក្ខា (ក.)] ច នារិយោ។

១៦៧. “នន្ទា ចេវ សុនន្ទា ច, សោណទិន្នា សុចិម្ហិតា [សុចិម្ហិកា (ស្យា.)];
អលម្ពុសា មិស្សកេសី ច, បុណ្ឌរីកាតិ ទារុណី។

១៦៨. “ឯណិផស្សា សុផស្សា ច, សុភទ្ទា មុទុវាទិនី;
ឯតា ចញ្ញា ច សេយ្យាសេ, អច្ឆរានំ បពោធិកា។

១៦៩. “តា មំ កាលេនុបាគន្ត្វា, អភិភាសន្តិ ទេវតា;
ហន្ទ នច្ចាម គាយាម, ហន្ទ តំ រមយាមសេ។

១៧០. “នយិទំ អកតបុញ្ញានំ, កតបុញ្ញានមេវិទំ;
អសោកំ នន្ទនំ រម្មំ, តិទសានំ មហាវនំ។

១៧១. “សុខំ អកតបុញ្ញានំ, ឥធ នត្ថិ បរត្ថ ច;
សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ, ឥធ ចេវ បរត្ថ ច។

១៧២. “តេសំ សហព្យកាមានំ, កត្តព្ពំ កុសលំ ពហុំ;
កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ, សគ្គេ ភោគសមង្គិនោ”តិ។

ទាសិវិមានំ បឋមំ។

២. លខុមាវិមានវត្ថុ

១៧៣. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

១៧៤. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១៧៥"បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី"តិ។

១៧៦.សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១៧៧."កេវដ្ដទ្វារា និក្ខម្ម, អហុ មយ្ហំ និវេសនំ;
តត្ថ សញ្ចរមានានំ, សាវកានំ មហេសិនំ។

១៧៨."ឱទនំ កុម្មាសំ [សាកំ (សី.)] ឌាកំ, លោណសោវីរកញ្ចហំ;
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

១៧៩."ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

១៨០."ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

១៨១."បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

១៨២."បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

១៨៣."តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតីតិ។
"មម ច, ភន្តេ, វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទេយ្យាសិ – 'លខុមា នាម,ភន្តេ,ឧបាសិកា ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី'តិ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ, ភន្តេ, យំ មំ ភគវា អញ្ញតរស្មឹ សាមញ្ញផលេ ព្យាករេយ្យ [ព្យាករេយ្យាតិ (?)]។ តំ ភគវា សកទាគាមិផលេ ព្យាកាសី"តិ។

លខុមាវិមានំ ទុតិយំ។

៣. អាចាមទាយិកាវិមានវត្ថុ

១៨៥."បិណ្ឌាយ តេ ចរន្តស្ស, តុណ្ហីភូតស្ស តិដ្ឋតោ;
ទលិទ្ទា កបណា នារី, បរាគារំ អបស្សិតា [អវស្សិតា (សី.)]។

១៨៦."យា តេ អទាសិ អាចាមំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ;
សា ហិត្វា មានុសំ ទេហំ, កំ នុ សា ទិសតំ គតា"តិ។

១៨៧."បិណ្ឌាយ មេ ចរន្តស្ស, តុណ្ហីភូតស្ស តិដ្ឋតោ;
ទលិទ្ទា កបណា នារី, បរាគារំ អបស្សិតា។

១៨៨."យា មេ អទាសិ អាចាមំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ;
សា ហិត្វា មានុសំ ទេហំ, វិប្បមុត្តា ឥតោ ចុតា។

១៨៩."និម្មានរតិនោ នាម, សន្តិ ទេវា មហិទ្ធិកា;
តត្ថ សា សុខិតា នារី, មោទតាចាមទាយិកា"តិ។

១៩០."អហោ ទានំ វរាកិយា, កស្សបេ សុប្បតិដ្ឋិតំ;
បរាភតេន ទានេន, ឥជ្ឈិត្ថ វត ទក្ខិណា។

១៩១."យា មហេសិត្តំ ការេយ្យ, ចក្កវត្តិស្ស រាជិនោ;
នារី សព្ពង្គកល្យាណី, ភត្តុ ចានោមទស្សិកា;
ឯតស្សាចាមទានស្ស , កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសឹ។

១៩២."សតំ និក្ខា សតំ អស្សា, សតំ អស្សតរីរថា;
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ, អាមុក្កមណិកុណ្ឌលា;

ឯតស្សាចាមទានស្ស, ផលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសិំ។

១៨៣. “សតំ ហេមវតា នាគា, ឦសាទន្តា ឧរូឡ្ហវា;
សុវណ្ណកច្ឆា មាតង្គា, ហេមកប្បនវាសសា [ហេមកប្បនិវាសសា (ស្យា. ក.)];
ឯតស្សាចាមទានស្ស, ផលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិំ។

១៨៤. “ចតុន្នមបិ ទីបានំ, ឥស្សរំ យោធ ការយេ;
ឯតស្សាចាមទានស្ស, ផលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិ”ន្តិ។

អាចាមទាយិកាវិមានំ តតិយំ។

៤. ចណ្ឌាលិវិមានវត្ថុ

១៩៥. “ចណ្ឌាលិ វន្ទ បាទានិ, គោតមស្ស យសស្សិនោ;
តមេវ [តវេវ (សី.)] អនុកម្បាយ, អដ្ឋាសិ ឥសិសត្តមោ [ឥសិសុត្តមោ (សី.)]។

១៩៦. “អភិប្បសាទេហិ មនំ, អរហន្តម្ហិ តាទិនិ [តាទិនេ (ស្យា. ក.)];
ខិប្បំ បញ្ជលិកា វន្ទ, បរិត្តំ តវ ជីវិត”ន្តិ។

១៩៧. ចោទិតា ភាវិតត្តេន, សរីរន្តិមធារិនា;
ចណ្ឌាលី វន្ទិ បាទានិ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

១៩៨. តមេនំ អវធី គាវី, ចណ្ឌាលី បញ្ជលី ឋិតំ;
នមស្សមានំ សម្ពុទ្ធំ, អន្ធការេ បភង្ករន្តិ។

១៩៩. “ខីណាសវំ វិគតរជំ អនេជំ, ឯកំ អរញ្ញម្ហិ រហោ និសិន្នំ;
ទេវិទ្ធិបត្តា ឧបសង្កមិត្វា, វន្ទាមិ តំ វីរ មហានុភាវ”ន្តិ។

២០០. “សុវណ្ណវណ្ណា ជលិតា មហាយសា, វិមានមោរុយ្ហ អនេកចិត្តា;
បរិវារិតា អច្ឆរាសង្គណេន [អច្ឆរានំ គណេន (សី.)], កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មម”ន្តិ។

២០១. “អហំ ភទ្ទន្តេ ចណ្ឌាលី, តយា វីរេន [ថេរេន (ក.)] បេសិតា;
វន្ទិំ អរហតោ បាទេ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

២០២. “សាហំ វន្ទិត្វា [វន្ទិត្វ (សី.)] បាទានិ, ចុតា ចណ្ឌាលយោនិយា;
វិមានំ សព្ពតោ ភទ្ទំ, ឧបបន្នម្ហិ នន្ទនេ។

២០៣. “អច្ឆរានំ សតសហស្សំ, បុរក្ខត្វាន [បុរក្ខិត្វា មំ (ស្យា. ក.)] តិដ្ឋតិ;
តាសាហំ បវរា សេដ្ឋា, វណ្ណេន យសសាយុនា។

២០៤. “បហូតកតកល្យាណា, សម្បជានា បដិស្សតា [បតិស្សតា (សី. ស្យា.)];
មុនឹ ការុណិកំ លោកេ, តំ ភន្តេ វន្ទិតុមាគតា”តិ។

២០៥. ឥទំ វត្វាន ចណ្ឌាលី, កតញ្ញូ កតវេទិនី;
វន្ទិត្វា អរហតោ បាទេ, តត្ថេវន្តរធាយថាតិ [តត្ថេវន្តរធាយតីតិ (ស្យា. ក.)]។

ចណ្ឌាលិវិមានំ ចតុត្ថំ។

៥. ភទ្ទិត្ថិវិមានវត្ថុ

២០៦. “នីលា បីតា ច កាឡា ច, មញ្ជិដ្ឋា [មញ្ជេដ្ឋា (សី.), មញ្ជដ្ឋា (បី.)] អថ លោហិតា;
ឧច្ចាវចានំ វណ្ណានំ, កិញ្ជក្ខបរិវារិតា។

២០៧. “មន្ទារវានំ បុប្ផានំ, មាលំ ធារេសិ មុទ្ធនិ;
នយិមេ អញ្ញេសុ កាយេសុ, រុក្ខា សន្តិ សុមេធសេ។

២០៨. “កេន កាយំ ឧបបន្នា, តាវតឹសំ យសស្សិនី;

ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

២០៩ “ភទ្ទិត្ថិកាតិ [ភទ្ទិត្ថីតិ (សី.)] មំ អញ្ញំសុ, កិមិលាយំ ឧបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

២១០ “អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

២១១ “ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

២១២ “ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

២១៣ “បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

២១៤ “បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, អប្បមាទវិហារិនី។

កតាវាសា កតកុសលា តតោ ចុតា [កតាវកាសា កតកុសលា (ក.)],
សយំ បភា អនុវិចរាមិ នន្ទនំ។

២១៥ “ភិក្ខូ ចាហំ បរមហិតានុកម្បកេ, អភោជយឹ តបស្សិយុគំ មហាមុនឹ;
កតាវាសា កតកុសលា តតោ ចុតា [កតាវកាសា កតកុសលា (ក.)], សយំ បភា អនុវិចរាមិ នន្ទនំ។

២១៦ “អដ្ឋង្គិកំ អបរិមិតំ សុខាវហំ, ឧបោសថំ សតតមុបាវសឹ អហំ;
កតាវាសា កតកុសលា តតោ ចុតា [កតាវកាសា កតកុសលា (ក.)], សយំ បភា អនុវិចរាមិ
នន្ទន”ន្តិ។

ភទ្ទិត្ថិវិមានំ [ភទ្ទិត្ថិកាវិមានំ (ស្យា.)] បញ្ចមំ។

៦. សោណទិន្នាវិមានវត្ថុ

២១៧ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

២១៨ “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

២១៩ “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

២២០ សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

២២១ “សោណទិន្នាតិ មំ អញ្ញំសុ, នាឡន្ទាយំ ឧបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

២២២ “អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

២២៣ “ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

២២៤ “ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

២២៥.“បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

២២៦.“បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

២២៧.“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

សោណទិន្នាវិមានំ ឆដ្ឋំ។

៧. ឧបោសថាវិមានវត្ថុ

២២៨.“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

២៣០.“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

២៣២.សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
២៣៣.ឧបោសថាតិ មំ អញ្ញំសុ, សាកេតាយំ ឧបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

២៣៤.“អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;
អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

២៣៥.“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

២៣៦.“ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

២៣៧.“បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

២៣៨.“បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

២៣៩.“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

២៤១.“អភិក្ខណំ នន្ទនំ សុត្វា, ឆន្ទោ មេ ឧទបជ្ជថ [ឧបបជ្ជថ (ពហូសុ)];
តត្ថ ចិត្តំ បណិធាយ, ឧបបន្នម្ហិ នន្ទនំ។

២៤២.“នាកាសិំ សត្ថុ វចនំ, ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ;
ហីនេ ចិត្តំ បណិធាយ, សាម្ហិ បច្ឆានុតាបិនី”តិ។

២៤៣.“កីវ ចិរំ វិមានម្ហិ, ឥធ វច្ឆសុបោសថេ [វស្សសុបោសថេ (សី.)];
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, យទិ ជានាសិ អាយុនោ”តិ។

២៤៤.“សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ [សដ្ឋិ សតសហស្សានិ (?)], តិស្សោ ច វស្សកោដិយោ;
ឥធ ឋត្វា មហាមុនិ, ឥតោ ចុតា គមិស្សាមិ;
មនុស្សានំ សហព្យត”ន្តិ។

២៤៥.“មា ត្វំ ឧបោសថេ ភាយិ, សម្ពុទ្ធេនាសិ ព្យាកតា;
សោតាបន្នា វិសេសយិ, បហីនា តវ ទុគ្គតី”តិ។

៨. និទ្ទាវិមានវត្ថុ

២៤៦.“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

២៤៧.“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

២៤៩.សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
២៥០.“និទ្ទាតិ [សទ្ទាតិ (សី.)] មមំ អញ្ញំសុ, រាជគហស្មិំ ឧបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

២៥១.“អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

២៥២.“ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

២៥៣.“ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

២៥៤.“បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

២៥៥.“បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

២៥៦.“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
និទ្ទាវិមានំ [សទ្ទាវិមានំ (សី.)] អដ្ឋមំ។

៩. សុនិទ្ទាវិមានវត្ថុ

២៥៨.“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ.... ឱសធី វិយ តារកា។
២៥៩.“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
២៦១.សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
២៦២.“សុនិទ្ទាតិ [សុនន្ទាតិ (សី.)] មំ អញ្ញំសុ, រាជគហស្មិំ ឧបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

២៦៦.(យថា និទ្ទាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ។)
២៦៧.“បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

២៦៨.“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
សុនិទ្ទាវិមានំ នវមំ។

១០. បឋមភិក្ខាទាយិកាវិមានវត្ថុ

២៧០.“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

២៧១.“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
២៧៣.សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
២៧៤.“អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ។
២៧៥.“អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ ភិក្ខំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

២៧៦.“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....

វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

បឋមភិក្ខាទាយិកាវិមានំ ទសមំ។

១១. ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានវត្ថុ

២៧៨. ‘‘អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

២៧៩. ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។
២៨១. សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
២៨២. ‘‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ។
២៨៣. ‘‘អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ ភិក្ខំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

២៨៤. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ. … វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានំ ឯកាទសមំ។

ចិត្តលតាវគ្គោ ទុតិយោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទាសី ចេវ លខុមា ច, អថ អាចាមទាយិកា;
ចណ្ឌាលិ ភទ្ទិត្ថី ចេវ [ភទ្ទិត្ថិកា ច (ស្យា.)], សោណទិន្នា ឧបោសថា;
និទ្ទា ចេវ សុនិទ្ទា ច [នន្ទា ចេវ សុនន្ទា ច (សី.)], ទ្វេ ច ភិក្ខាយ ទាយិកា;
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

ភាណវារំ បឋមំ និដ្ឋិតំ។

៣. បារិច្ឆត្តកវគ្គោ

១. ឧឡារវិមានវត្ថុ

២៨៥. ‘‘ឧឡារោ តេ យសោ វណ្ណោ, សព្ពា ឱភាសតេ ទិសា;
នារិយោ នច្ចន្តិ គាយន្តិ, ទេវបុត្តា អលង្កតា។

២៨៦. ‘‘មោទេន្តិ បរិវារេន្តិ, តវ បូជាយ ទេវតេ;
សោវណ្ណានិ វិមានានិ, តវិមានិ សុទស្សនេ។

២៨៧. ‘‘តុវំសិ ឥស្សរា តេសំ, សព្ពកាមសមិទ្ធិនី;
អភិជាតា មហន្តាសិ, ទេវកាយេ បមោទសិ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល’’ន្តិ។

២៨៨. ‘‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;
ទុស្សីលកុលេ សុណិសា អហោសិំ, អស្សទ្ធេសុ កទរិយេសុ អហំ។

២៩០. ‘‘សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា;
បិណ្ឌាយ ចរមានស្ស, អបូវំ តេ អទាសហំ។

២៩១. ‘‘តទាហំ សស្សុយាចិក្ខិំ, សមណោ អាគតោ ឥធ;
តស្ស អទាសហំ បូវំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

២៩២. ‘‘ឥតិស្សា សស្សុ បរិភាសិ, អវិនីតាសិ ត្វំ [អវិនីតា តុវំ (សី.)] វធុ;
ន មំ សម្បុច្ឆិតុំ ឥច្ឆិ, សមណស្ស ទទាមហំ។

២៩៣. ‘‘តតោ មេ សស្សុ កុបិតា, បហាសិ មុសលេន មំ;

កូដង្គច្ឆិ អវធិ មំ, នាសក្ខិ ជីវិតុំ ចិរំ។

២៩៤. ‘‘សា អហំ កាយស្ស ភេទា, វិប្បមុត្តា តតោ ចុតា;
ទេវានំ តាវតឹសានំ, ឧបបន្នា សហព្យតំ។

២៩៥. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ឧឡារវិមានំ បឋមំ។

២. ឧច្ឆុទាយិកាវិមានវត្ថុ

២៩៦. ‘‘ឱភាសយិត្វា បថវិំ [បឋវិំ (សី. ស្យា.)] សទេវកំ, អតិរោចសិ ចន្ទិមសូរិយា វិយ;
សិរិយា ច វណ្ណេន យសេន តេជសា, ព្រហ្មាវ ទេវេ តិទសេ សហិន្ទកេ [សឥន្ទកេ (សី.)]។

២៩៧. ‘‘បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនី, អាវេឡិនី កញ្ចនសន្និភត្តចេ;
អលង្កតេ ឧត្តមវត្ថធារិនី, កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ។

២៩៨. ‘‘កិំ ត្វំ បុរេ កម្មមកាសិ អត្តនា, មនុស្សភូតា បុរិមាយ ជាតិយា;
ទានំ សុចិណ្ណំ អថ សីលសំយមំ [សញ្ញមំ (សី.)], កេនូបបន្នា សុគតិំ យសស្សិនី;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល’’ន្តិ។

២៩៩. ‘‘ឥទានិ ភន្តេ ឥមមេវ គាមំ [គាមេ (ស្យា. ក.)], បិណ្ឌាយ អម្ហាកំ ឃរំ ឧបាគមិ;
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសិ ខណ្ឌិកំ, បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា។

៣០០. ‘‘សស្សូ ច បច្ឆា អនុយុញ្ជតេ មមំ, កហំ [កហំ មេ (បី.)] នុ ឧច្ឆុំ វធុកេ អវាកិរិ [អវាករិ (ស្យា. ក.)];
ន ឆឌ្ឌិតំ នោ បន ខាទិតំ មយា, សន្តស្ស ភិក្ខុស្ស សយំ អទាសហំ។

៣០១. ‘‘តុយ្ហំន្វិទំ [តុយ្ហំ នុ ឥទំ (ស្យា.)] ឥស្សរិយំ អថោ មម, ឥតិស្សា សស្សុ បរិភាសតេ មមំ;
បីឋំ គហេត្វា បហារំ អទាសិ មេ, តតោ ចុតា កាលកតាម្ហិ ទេវតា។

៣០២. ‘‘តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា;
ទេវេហិ សទ្ធិំ បរិចារយាមហំ, មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៣០៣. ‘‘តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា;
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា, សមប្បិតា កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៣០៤. ‘‘ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ, មហាវិបាកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា;
ទេវេហិ សទ្ធិំ បរិចារយាមហំ, មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៣០៥. ‘‘ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ, មហាជុតិកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា;
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា, សហស្សនេត្តោរិវ នន្ទនេ វនេ។

៣០៦. ‘‘តុវញ្ច ភន្តេ អនុកម្បកំ វិទុំ, ឧបេច្ច វន្ទិំ កុសលញ្ច បុច្ឆិសំ;
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសិ ខណ្ឌិកំ, បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា’’តិ។

ឧច្ឆុទាយិកាវិមានំ ទុតិយំ។

៣. បល្លង្កវិមានវត្ថុ

៣០៧. ‘‘បល្លង្កសេដ្ឋេ មណិសោណ្ណចិត្តេ, បុប្ផាភិកិណ្ណេ សយនេ ឧឡារេ;
តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ, ឧច្ចាវចា ឥទ្ធិ វិកុព្ពមានា។

៣០៨. ‘‘ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ;
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

៣០៩. ‘‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, អឌ្ឍេ កុលេ សុណិសា អហោសិំ;
អក្កោធនា ភត្តុវសានុវត្តិនី, ឧបោសថេ អប្បមត្តា អហោសិំ [អប្បមត្តា ឧបោសថេ (ស្យា. ក.)]។

៣១០.‘‘មនុស្សភូតា ទហរា អបាបិកា [ទហរាស’បាបិកា (សី.)], បសន្នចិត្តា បតិមាភិរាធយឹ;
ទិវា ច រត្តោ ច មនាបចារិនី, អហំ បុរេ សីលវតី អហោសឹ។

៣១១.‘‘បាណាតិបាតា វិរតា អចោរិកា, សំសុទ្ធកាយា សុចិព្រហ្មចារិនី;
អមជ្ជបា នោ ច មុសា អភាណឹ, សិក្ខាបទេសុ បរិបូរការិនី។

៣១២.‘‘ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, បសន្នមានសា អហំ [អតិបសន្នមានសា (ក.)]។

៣១៣.‘‘អដ្ឋង្គុបេតំ អនុធម្មចារិនី, ឧបោសថំ បីតិមនា ឧបាវសឹ;
ឥមញ្ច អរិយំ អដ្ឋង្គវរេហុបេតំ, សមាទិយិត្វា កុសលំ សុខុទ្រយំ;
បតិម្ហិ កល្យាណី វសានុវត្តិនី, អហោសឹ បុព្ពេ សុគតស្ស សាវិកា។

៣១៤.‘‘ឯតាទិសំ កុសលំ ជីវលោកេ, កម្មំ ករិត្វាន វិសេសភាគិនី;
កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ, ទេវិទ្ធិបត្តា សុគតិម្ហិ អាគតា។

៣១៥.‘‘វិមានបាសាទវរេ មនោរមេ, បរិវារិតា អច្ឆរាសង្គណេន;
សយំបភា ទេវគណា រមេន្តិ មំ, ទីឃាយុកឹ ទេវវិមានមាគត’’ន្តិ;

បល្លង្កវិមានំ តតិយំ។

៤. លតាវិមានវត្ថុ

៣១៦.លតា ច សជ្ជា បវរា ច ទេវតា, អច្ចិមតី [អច្ចិមុខី (សី.), អច្ឆិមតី (បី. ក.) អច្ឆិមុតី (ស្យា.)] រាជវរស្ស សិរិមតោ;
សុតា ច រញ្ញោ វេស្សវណស្ស ធីតា, រាជីមតី ធម្មគុណេហិ សោភថ។

៣១៧.បញ្ចេត្ថ នារិយោ អាគមំសុ ន្ហាយិតុំ, សីតោទកំ ឧប្បលិនឹ សិវំ នទឹ;
តា តត្ថ ន្ហាយិត្វា រមេត្វា ទេវតា, នច្ចិត្វា គាយិត្វា សុតា លតំ ព្រវិ [ព្រុវិ (សី.)]។

៣១៨.‘‘បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនិ, អាវេឡិនិ កញ្ចនសន្និភត្តចេ;
តិមិរតម្ពក្ខិ នភេវ សោភនេ, ទីឃាយុកី កេន កតោ យសោ តវ។

៣១៩.‘‘កេនាសិ ភទ្ទេ បតិនោ បិយតរា, វិសិដ្ឋកល្យាណិតរស្សុ រូបតោ;
បទក្ខិណា នច្ចគីតវាទិតេ, អាចិក្ខ នោ ត្វំ នរនារិបុច្ឆិតា’’តិ។

៣២០.‘‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, ឧឡារភោគេ កុលេ សុណិសា អហោសឹ;
អក្កោធនា ភត្តុវសានុវត្តិនី, ឧបោសថេ អប្បមត្តា អហោសឹ។

៣២១.‘‘មនុស្សភូតា ទហរា អបាបិកា [ទហរាស’បាបិកា (សី.)], បសន្នចិត្តា បតិមាភិរាធយឹ;
សទេវរំ សស្សុរំ សទាសកំ, អភិរាធយឹ តម្ហិ កតោ យសោ មម។

៣២២.‘‘សាហំ តេន កុសលេន កម្មុនា, ចតុព្ភិ ឋានេហិ វិសេសមជ្ឈគា;
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច, ខិឌ្ឌារតឹ បច្ចនុភោមនប្បកំ។

៣២៣.‘‘សុតំ នុ តំ ភាសតិ យំ អយំ លតា, យំ នោ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ;
បតិនោ កិរម្ហាកំ វិសិដ្ឋ នារីនំ, គតី ច តាសំ បវរា ច ទេវតា។

៣២៤.‘‘បតីសុ ធម្មំ បចរាម សព្ពា, បតិព្ពតា យត្ថ ភវន្តិ ឥត្ថិយោ;
បតីសុ ធម្មំ បចរិត្វ [បចរិត្វាន (ក.)] សព្ពា, លច្ឆាមសេ ភាសតិ យំ អយំ លតា។

៣២៥.‘‘សីហោ យថា បព្ពតសានុគោចរោ, មហិន្ធរំ បព្ពតមាវសិត្វា;
បសយ្ហ ហន្ត្វា ឥតរេ ចតុប្បទេ, ខុទ្ទេ មិគេ ខាទតិ មំសភោជនោ។

៣២៦.‘‘តថេវ សទ្ធា ឥធ អរិយសាវិកា, ភត្តារំ និស្សាយ បតឹ អនុព្ពតា;
កោធំ វធិត្វា អភិភុយ្យ មច្ឆរំ, សគ្គម្ហិ សា មោទតិ ធម្មចារិនី’’តិ។

៥. គុត្តិលវិមានំ

១. វត្ថុត្តមទាយិកាវិមានវត្ថុ

៣២៧. “សត្តតន្តឹ សុមធុរំ, រាមណេយ្យំ អវាចយឹ;
សោ មំ រង្គម្ហិ អវ្ហេតិ, ‘សរណំ មេ ហោហិ កោសិយា’តិ។

៣២៨. “អហំ តេ សរណំ ហោមិ, អហមាចរិយបូជកោ;
ន តំ ជយិស្សតិ សិស្សោ, សិស្សមាចរិយ ជេស្សសី”តិ។

៣២៩. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៣៣០. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៣៣១. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៣២. សា ទេវតា អត្តមនា, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា;
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៣៣៣. “វត្ថុត្តមទាយិកា នារី, បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៣៤. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា [អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ បវរា, (ស្យា.)] បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៣៥. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៣៣៦. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

(អនន្តរំ ចតុរវិមានំ យថា វត្ថទាយិកាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ [( ) នត្ថិ សី. បោត្ថកេ])

២. បុប្ផុត្តមទាយិកាវិមានវត្ថុ (១)

៣៣៧. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.… ឱសធី វិយ តារកា។
៣៣៨. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… យេ កេចិ មនសោ បិយា។
៣៣៩. “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ…បេ.…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៤០. សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៤១. “បុប្ផុត្តមទាយិកា នារី, បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៤២. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៤៣. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣. គន្ធុត្តមទាយិកាវិមានវត្ថុ (២)

៣៤៥ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ… ឱសធី វិយ តារកា។
៣៤៦ “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… យេ កេចិ មនសោ បិយា។
៣៤៧ បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ…បេ…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៤៨ “សា ទេវតា អត្តមនា…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៤៩ គន្ធុត្តមទាយិកា នារី, បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៥០ “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៥១ “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៤. ផលុត្តមទាយិកាវិមានវត្ថុ (៣)

៣៥៣ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ… ឱសធី វិយ តារកា។
៣៥៤ កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… យេ កេចិ មនសោ បិយា។
៣៥៥ បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ…បេ…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៥៦ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៥៧ “ផលុត្តមទាយិកា នារី, បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៥៨ “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៥៩ “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៥. រសុត្តមទាយិកាវិមានវត្ថុ (៤)

៣៦១ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ… ឱសធី វិយ តារកា។
៣៦២ “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… យេ កេចិ មនសោ បិយា។
៣៦៣ “បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ…បេ…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៦៤ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៦៥ “រសុត្តមទាយិកា នារី, បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៦៦ “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៦៧ “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៦. គន្ធបញ្ចង្គុលិកទាយិកាវិមានវត្ថុ

៣៦៩ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ… ឱសធី វិយ តារកា។
៣៧០ “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៣៧២ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៧៣ “គន្ធបញ្ចង្គុលិកំ អហមទាសិំ, កស្សបស្ស ភគវតោ ថូបម្ហិ;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៧៤ “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ , បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៧៥. តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
(អនន្តរំ ចតុរវិមានំ យថា គន្ធបញ្ចង្គុលិកទាយិកាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ [( ) នត្ថិ សី. បោត្ថកេ])

៧. ឯកូបោសថវិមានវត្ថុ (១)

៣៧៧. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៣៨០. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ....យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៨១. “ភិក្ខូ ច អហំ ភិក្ខុនិយោ ច, អទ្ទសាសឹ បន្ថបដិបន្នេ;
តេសាហំ ធម្មំ សុត្វាន, ឯកូបោសថំ ឧបវសិស្សំ។

៣៨២. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៨៣. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៨. ឧទកទាយិកាវិមានវត្ថុ (២)

៣៨៥. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៣៨៨. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៨៩. “ឧទកេ បិតា ឧទកមទាសឹ, ភិក្ខុនោ ចិត្តេន វិប្បសន្នេន;
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ, ទិព្ពំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ។

៣៩០. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៩១. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៩. ឧបដ្ឋានវិមានវត្ថុ (៣)

៣៩៣. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ.... វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៣៩៦. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៣៩៧. “សស្សុញ្ចាហំ សសុរញ្ច, ចណ្ឌិកេ កោធនេ ច ផរុសេ ច;
អនុសូយិកា ឧបដ្ឋាសឹ [សូបដ្ឋាសឹ (សី.)], អប្បមត្តា សកេន សីលេន។

៣៩៨. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៣៩៩. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១០. អបរកម្មការិនីវិមានវត្ថុ (៤)

៤០១. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ.... វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៤០៤. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៤០៥. “បរកម្មករី [បរកម្មការិនី (ស្យា.) បរកម្មការី (បី.) អបរកម្មការិនី (ក.)] អាសឹ, អត្ថេនាតន្ទិតា ទាសី;
អក្កោធនានតិមានិនី [អនតិមានី (សី. ស្យា.)], សំវិភាគិនី សកស្ស ភាគស្ស។

៤០៦. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៤០៧. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១. ខីរោទនទាយិកាវិមានវត្ថុ

៤០៨. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន...បេ.... ឱសធី វិយ តារកា។
៤១០. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៤១២. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៤១៣. “ខីរោទនំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស;
ឯវំ ករិត្វា កម្មំ, សុគតឹ ឧបបជ្ជ មោទាមិ។

៤១៤. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៤១៥. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

(អនន្តរំ បញ្ចវីសតិវិមានំ យថា ខីរោទនទាយិកាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ) [( ) នត្ថិ សី. បោត្ថកេ]

១២. ផាណិតទាយិកាវិមានវត្ថុ (១)

៤១៧. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ…. សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៤២០. សា ទេវតា អត្តមនា…បេ…. យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៤២១. “ផាណិតំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….”។

១៣. ឧច្ឆុខណ្ឌិកទាយិកាវត្ថុ (២)

៤២៩. ឧច្ឆុខណ្ឌិកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៤. តិម្ពរុសកទាយិកាវិមានវត្ថុ (៣)

៤៣៧. តិម្ពរុសកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៥. កក្ការិកទាយិកាវិមានវត្ថុ (៤)

៤៤៥. កក្ការិកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៦. ឯឡាលុកទាយិកាវិមានវត្ថុ (៥)

៤៥៣. ឯឡាលុកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៧. វល្លិផលទាយិកាវិមានវត្ថុ(៦)

៤៦១. វល្លិផលំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៨. ផារុសកទាយិកាវិមានវត្ថុ (៧)

៤៦៩. ផារុសកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

១៩. ហត្ថប្បតាបកទាយិកាវិមានវត្ថុ (៨)

៤៧៧. ហត្ថប្បតាបកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២០. សាកមុដ្ឋិទាយិកាវិមានវត្ថុ (៩)

៤៨៥. សាកមុដ្ឋឹ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បន្ថបដិបន្នស្ស…បេ….។

២១. បុប្ផកមុដ្ឋិទាយិកាវិមានវត្ថុ (១០)

៤៩៣. បុប្ផកមុដ្ឋឹ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២២. មូលកទាយិកាវិមានវត្ថុ (១១)

៥០១. មូលកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៣. និម្ពមុដ្ឋិទាយិកាវិមានវត្ថុ (១២)

៥០៦. និម្ពមុដ្ឋឹ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៤. អម្ពកញ្ជិកទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៣)

៥១៧. អម្ពកញ្ជិកំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៥. ទោណិនិម្មជ្ជនិទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៤)

៥២៥. ទោណិនិម្មជ្ជនឹ [ទោណិនិម្មុជ្ជនំ (ស្យា.)] អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៦. កាយពន្ធនទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៥)

៥៣៣. កាយពន្ធនំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៧. អំសពទ្ធកទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៦)

៥៤១. អំសពទ្ធកំ [អំសវដ្ដកំ (សី.), អំសពន្ធនំ (ក.)] អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៨. អាយោគបដ្ដទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៧)

៥៤៦. អាយោគបដ្ដំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

២៩. វិធូបនទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៨)

៥៥៧. វិធូបនំ អហមទាសឹ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣០. តាលវណ្ដទាយិកាវិមានវត្ថុ (១៩)

៥៦៥. តាលវណ្ដំ អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣១. មោរហត្ថទាយិកាវិមានវត្ថុ (២០)

៥៧៣. មោរហត្ថំ អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣២. ឆត្តទាយិកាវិមានវត្ថុ (២១)

៥៨១. ឆត្តំ [ឆត្តញ្ច (ក.)] អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣៣. ឧបាហនទាយិកាវិមានវត្ថុ (២២)

៥៨៦. ឧបាហនំ អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣៤. បូវទាយិកាវិមានវត្ថុ (២៣)

៥៩៧. បូវំ អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣៥. មោទកទាយិកាវិមានវត្ថុ (២៤)

៦០៥. មោទកំ អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៣៦. សក្ខលិកទាយិកាវិមានវត្ថុ (២៥)

៦១៣. “សក្ខលិកំ [សក្ខលិំ (សី. ស្យា.)] អហមទាសិ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស…បេ….។

៦១៤. “តស្សា មេ បស្ស វិមានំ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ;
អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ, បវរា បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ។

៦១៥. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៦១៧. “ស្វាគតំ វត មេ អជ្ជ, សុប្បភាតំ សុហុដ្ឋិតំ [សុវុដ្ឋិតំ (សី.)];
យំ អទ្ទសាមិ [អទ្ទសំ (សី. ស្យា.), អទ្ទសាសិ (បី.)] ទេវតាយោ, អច្ឆរា កាមវណ្ណិនិយោ [កាមវណ្ណិយោ (សី.)]។

៦១៨. “ឥមាសាហំ [តាសាហំ (ស្យា. ក.)] ធម្មំ សុត្វា [សុត្វាន (ស្យា. ក.)], កាហាមិ កុសលំ ពហុំ។
ទានេន សមចរិយាយ, សញ្ញមេន ទមេន ច;
ស្វាហំ តត្ថ គមិស្សាមិ [តត្ថេវ គច្ឆាមិ (ក.)], យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេ”តិ។

គុត្តិលវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. ទទ្ទល្លវិមានវត្ថុ

៦១៩. “ទទ្ទល្លមានា [ទទ្ទឡ្ហមានា (ក.)] វណ្ណេន, យសសា ច យសស្សិនី;
សព្ពេ ទេវេ តាវតិំសេ, វណ្ណេន អតិរោចសិ។

៦២០. “ទស្សនំ នាភិជានាមិ, ឥទំ បឋមទស្សនំ;
កស្មា កាយា នុ អាគម្ម, នាមេន ភាសសេ មម”ន្តិ។

៦២១. “អហំ ភទ្ទេ សុភទ្ទាសិ, បុព្ពេ មានុសកេ ភវេ;
សហភរិយា ច តេ អាសិ, ភគិនី ច កនិដ្ឋិកា។

៦២២. “សា អហំ កាយស្ស ភេទា, វិប្បមុត្តា តតោ ចុតា;
និម្មានរតីនំ ទេវានំ, ឧបបន្នា សហព្យត”ន្តិ។

៦២៣. “បហូតកតកល្យាណា, តេ ទេវេ យន្តិ បាណិនោ;
យេសំ ត្វំ កិត្តយិស្សសិ, សុភទ្ទេ ជាតិមត្តនោ។

៦២៤. “អថ [កថំ (សី. ស្យា.)] ត្វំ កេន វណ្ណេន, កេន វា អនុសាសិតា;
កីទិសេនេវ ទានេន, សុព្ពតេន យសស្សិនី។

៦២៥. “យសំ ឯតាទិសំ បត្តា, វិសេសំ វិបុលមជ្ឈគា;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៦២៦ ‘អង្គេវ បិណ្ឌបាតានិ, យំ ទានំ អទទំ បុរេ;
ទក្ខិណេយ្យស្ស សង្ឃស្ស, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៦២៧ “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៦២៨ អហំ តយា ពហុតរេ ភិក្ខូ, សញ្ញតេ ព្រហ្មចារយោ [ព្រហ្មចរិនោ (ស្យា.), ព្រហ្មចារិយេ (បី. ក.)];
តប្បេសិ អន្នបានេន, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៦៣០ “តយា ពហុតរំ ទត្វា, ហីនកាយូបគា អហំ [អហុំ (ក. សី.)];
កថំ ត្វំ អប្បតរំ ទត្វា, វិសេសំ វិបុលមជ្ឈគា;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៦៣១ “មនោភាវនីយោ ភិក្ខុ, សន្ទិដ្ឋោ មេ បុរេ អហុ;
តាហំ ភត្តេន [ភទ្ទេ (ក.)] និមន្តេសិំ, រេវតំ អត្តនដ្ឋមំ។

៦៣២ “សោ មេ អត្ថបុរេក្ខារោ, អនុកម្បាយ រេវតោ;
សង្ឃេ ទេហីតិ មំវោច, តស្សាហំ វចនំ ករិំ។

៦៣៣ “សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា, អប្បមេយ្យេ បតិដ្ឋិតា;
បុគ្គលេសុ តយា ទិន្នំ, ន តំ តវ មហប្ផល”ន្តិ។

៦៣៤ “ឥទានេវាហំ ជានាមិ, សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ;
សាហំ គន្ត្វា មនុស្សត្តំ, វទញ្ញូ វីតមច្ឆរា;
សង្ឃេ ទានានិ ទស្សាមិ [សង្ឃេ ទានំ ទស្សាមិហំ (ស្យា.)], អប្បមត្តា បុនប្បុន”ន្តិ។

៦៣៥ “កា ឯសា ទេវតា ភទ្ទេ, តយា មន្តយតេ សហ;
សព្ពេ ទេវេ តាវតិំសេ, វណ្ណេន អតិរោចតី”តិ។

៦៣៦ “មនុស្សភូតា ទេវិន្ទ, បុព្ពេ មានុសកេ ភវេ;
សហភរិយា ច មេ អាសិ, ភគិនី ច កនិដ្ឋិកា;
សង្ឃេ ទានានិ ទត្វាន, កតបុញ្ញា វិរោចតី”តិ។

៦៣៧ “ធម្មេន បុព្ពេ ភគិនី, តយា ភទ្ទេ វិរោចតិ;
យំ សង្ឃម្ហិ អប្បមេយ្យេ, បតិដ្ឋាបេសិ ទក្ខិណំ។

៦៣៨ “បុច្ឆិតោ ហិ មយា ពុទ្ធោ, គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្ពតេ;
វិបាកំ សំវិភាគស្ស, យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៦៣៩ “យជមានានំ មនុស្សានំ, បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ;
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ, យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៦៤០ “តំ មេ ពុទ្ធោ វិយាកាសិ, ជានំ កម្មផលំ សកំ;
វិបាកំ សំវិភាគស្ស, យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៦៤១ [វិ. វ. ៧៥០; កថា. ៧៩៨] “ចត្តារោ ច បដិបន្នា, ចត្តារោ ច ផលេ ឋិតា;
ឯស សង្ឃោ ឧជុភូតោ, បញ្ញាសីលសមាហិតោ។

៦៤២ [វិ. វ. ៧៥១; កថា. ៧៩៨] “យជមានានំ មនុស្សានំ, បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ;
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ, សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៦៤៣ [វិ. វ. ៧៥២; កថា. ៧៩៨] “ឯសោ ហិ សង្ឃោ វិបុលោ មហគ្គតោ, ឯសប្បមេយ្យោ ឧទធីវ សាគរោ;
ឯតេ ហិ សេដ្ឋា នរវីរសាវកា, បភង្ករា ធម្មមុទីរយន្តិ [ធម្មកថំ ឧទីរយន្តិ (ស្យា.)]។

៦៤៤ [វិ. វ. ៧៥៣; កថា. ៧៩៨] “តេសំ សុទិន្នំ សុហុតំ សុយិដ្ឋំ, យេ សង្ឃមុទ្ទិស្ស ទទន្តិ ទានំ;
សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា បតិដ្ឋិតា, មហប្ផលា លោកវិទូន [លោកវិទូហិ (ស្យា. ក.)] វណ្ណិតា។

៦៤៥ [វិ. វ. ៧៥៤; កថា. ៧៩៨] “ឯតាទិសំ យញ្ញមនុស្សរន្តា [បុញ្ញមនុស្សរន្តា (ស្យា. ក.)], យេ វេទជាតា វិចរន្តិ លោកេ;

វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ សមូលំ, អនិន្ទិតា សគ្គមុបេន្តិ ឋាន’’ន្តិ។

ទទ្ទល្លវិមានំ [ទទ្ទឡ្ហវិមានំ (ក.)] ឆដ្ឋំ។

៧. បេសវតីវិមានវត្ថុ

៦៤៦. ‘‘ផលិករជតហេមជាលឆន្នំ , វិវិធចិត្រតលមទ្ទសំ សុរម្មំ;
ព្យម្ហំ សុនិម្មិតំ តោរណូបបន្នំ, រុចកុបកិណ្ណមិទំ សុភំ វិមានំ។

៦៤៧. ‘‘ភាតិ ច ទស ទិសា នភេវ សុរិយោ, សរទេ តមោនុទោ សហស្សរំសី;
តថា តបតិមិទំ តវ វិមានំ, ជលមិវ ធូមសិខោ និសេ នភគ្គេ។

៦៤៨. ‘‘មុសតីវ នយនំ សតេរតាវ [សតេរិតាវ (ស្យា. ក.)], អាកាសេ ឋបិតមិទំ មនុញ្ញំ;
វីណាមុរជសម្មតាឡឃុដ្ឋំ, ឥទ្ធំ ឥន្ទបុរំ យថា តវេទំ។

៦៤៩. ‘‘បទុមកុមុទុប្បលកុវលយំ, យោធិក [យូធិក (សី.)] ពន្ធុកនោជកា [យោថិកា ភណ្ឌិកា នោជកា (ស្យា.)] ច សន្តិ;
សាលកុសុមិតបុប្ផិតា អសោកា, វិវិធទុមគ្គសុគន្ធសេវិតមិទំ។

៦៥០. ‘‘សឡលលពុជភុជក [សុជក (សី. ស្យា.)] សំយុត្តា [សញ្ញតា (សី.)], កុសកសុផុល្លិតលតាវលម្ពិនីហិ ;
មណិជាលសទិសា យសស្សិនី, រម្មា បោក្ខរណី ឧបដ្ឋិតា តេ។

៦៥១. ‘‘ឧទករុហា ច យេត្ថិ បុប្ផជាតា, ថលជា យេ ច សន្តិ រុក្ខជាតា;
មានុសកាមានុស្សកា ច ទិព្ពា, សព្ពេ តុយ្ហំ និវេសនម្ហិ ជាតា។

៦៥២. ‘‘កិស្ស សំយមទមស្សយំ វិបាកោ, កេនាសិ កម្មផលេនិធូបបន្នា;
យថា ច តេ អធិគតមិទំ វិមានំ, តទនុបទំ អវចាសិឡារបម្ហេ’’តិ [បខុមេតិ (សី.)]។

៦៥៣. ‘‘យថា ច មេ អធិគតមិទំ វិមានំ, កោញ្ចមយូរចកោរ [ចង្កោរ (ក.)] សង្ឃចរិតំ;
ទិព្យ [ទិព្ព (សី. បី.)] បិលវហំសរាជចិណ្ណំ, ទិជការណ្ឌវកោកិលាភិនទិតំ។

៦៥៤. ‘‘នានាសន្តានកបុប្ផរុក្ខវិវិធា, បាដលិជម្ពុអសោករុក្ខវន្តំ;
យថា ច មេ អធិគតមិទំ វិមានំ, តំ តេ បវេទយាមិ [បវទិស្សាមិ (សី.), បវេទិស្សាមិ (បី.)] សុណោហិ ភន្តេ។

៦៥៥. ‘‘មគធវរបុរត្ថិមេន , នាឡកគាមោ នាម អត្ថិ ភន្តេ;
តត្ថ អហោសិំ បុរេ សុណិសា, បេសវតីតិ [សេសវតីតិ (សី. ស្យា.)] តត្ថ ជានីសុ មមំ។

៦៥៦. ‘‘សាហមបចិតត្ថធម្មកុសលំ , ទេវមនុស្សបូជិតំ មហន្តំ;
ឧបតិស្សំ និព្ពុតមប្បមេយ្យំ, មុទិតមនា កុសុមេហិ អព្ភុកិរិំ [អព្ភោកិរិំ (សី. ស្យា. បី. ក.)]។

៦៥៧. ‘‘បរមគតិគតញ្ច បូជយិត្វា, អន្តិមទេហធរំ ឥសិំ ឧឡារំ;
បហាយ មានុសកំ សមុស្សយំ, តិទសគតា ឥធ មាវសាមិ ឋាន’’ន្តិ។

បេសវតីវិមានំ សត្តមំ។

៨. មល្លិកាវិមានវត្ថុ

៦៥៨. ‘‘បីតវត្ថេ បីតធជេ, បីតាលង្ការភូសិតេ;
បីតន្តរាហិ វគ្គូហិ, អបិឡន្ធាវ សោភសិ។

៦៥៩. ‘‘កា កម្ពុកាយូរធរេ [កកម្ពុកាយុរធរេ (ស្យា.)], កញ្ចនាវេឡភូសិតេ;
ហេមជាលកសញ្ឆន្នេ [បច្ឆន្នេ (សី.)], នានារតនមាលិនី។

៦៦០. ‘‘សោវណ្ណមយា លោហិតង្គមយា [លោហិតង្គមយា (សី. ស្យា.)] ច, មុត្តាមយា វេឡុរិយមយា ច;

មសារគល្លា សហលោហិតង្គា [សហលោហិតង្គា (សី.), សហលោហិតកា (ស្យា.)], បាវេរគត្ថីហិ មណីហិ ចិត្តតា។

៦៦១. ‘‘កោចិ កោចិ ឯត្ថ មយូរសុស្សរោ, ហំសស្ស រញ្ញោ ករវីកសុស្សរោ;
តេសំ សរោ សុយ្យតិ វគ្គុរូបោ, បញ្ចង្គិកំ តូរិយមិវប្បវាទិតំ។

៦៦២. ‘‘រថោ ច តេ សុភោ វគ្គុ [វគ្គូ (ស្យា.)], នានារតនចិត្តិតោ [នានារតនចិត្តង្គោ (ស្យា.)];
នានាវណ្ណាហិ ធាតូហិ, សុវិភត្តោវ សោភតិ។

៦៦៣. ‘‘តស្មិំ រថេ កញ្ចនពិម្ពវណ្ណេ, យា ត្វំ [យត្ថ (ក. សី. ស្យា. ក.)] ឋិតា ភាសសិ មំ បទេសំ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល’’ន្តិ។

៦៦៤. ‘‘សោវណ្ណជាលំ មណិសោណ្ណចិត្តិតំ [វិចិត្តំ (ក.), ចិត្តំ (សី. ស្យា.)], មុត្តាចិតំ ហេមជាលេន ឆន្នំ [សញ្ឆន្នំ (ក.)];
បរិនិព្ពុតេ គោតមេ អប្បមេយ្យេ, បសន្នចិត្តា អហមាភិរោបយឹ។

៦៦៥. ‘‘តាហំ កម្មំ ករិត្វាន, កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ;
អបេតសោកា សុខិតា, សម្បមោទាមនាមយា’’តិ។

មល្លិកាវិមានំ អដ្ឋមំ។

៨. វិសាលក្ខិវិមានវត្ថុ

៦៦៦. ‘‘កា នាម ត្វំ វិសាលក្ខិ [វិសាលក្ខី (ស្យា.)], រម្មេ ចិត្តលតាវនេ;
សមន្តា អនុបរិយាសិ, នារីគណបុរក្ខតា [បុរក្ខិតា (ស្យា. ក.)]។

៦៦៧. ‘‘យទា ទេវា តាវតិំសា, បវិសន្តិ ឥមំ វនំ;
សយោគ្គា សរថា សព្ពេ, ចិត្រា ហោន្តិ ឥធាគតា។

៦៦៨. ‘‘តុយ្ហញ្ច ឥធ បត្តាយ, ឧយ្យានេ វិចរន្តិយា;
កាយេ ន ទិស្សតី ចិត្តំ, កេន រូបំ តវេទិសំ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល’’ន្តិ។

៦៦៩. ‘‘យេន កម្មេន ទេវិន្ទ, រូបំ មយ្ហំ គតី ច មេ;
ឥទ្ធិ ច អានុភាវោ ច, តំ សុណោហិ បុរិន្ទទ។

៦៧០. ‘‘អហំ រាជគហេ រម្មេ, សុនន្ទា នាមុបាសិកា;
សទ្ធា សីលេន សម្បន្នា, សំវិភាគរតា សទា។

៦៧១. ‘‘អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;
អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៦៧២. ‘‘ចាតុទ្ទសិំ [ចតុទ្ទសីំ (បី. ក.)] បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

៦៧៣. ‘‘ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
សញ្ញមា សំវិភាគា ច, វិមានំ អាវសាមហំ។

៦៧៤. ‘‘បាណាតិបាតា វិរតា, មុសាវាទា ច សញ្ញតា;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារកា។

៦៧៥. ‘‘បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា, អរិយសច្ចាន កោវិទា;
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ, គោតមស្ស យសស្សិនោ។

៦៧៦. ‘‘តស្សា មេ ញាតិកុលា ទាសី [ញាតិកុលំ អាសី (ស្យា. ក.)], សទា មាលាភិហារតិ;
តាហំ ភគវតោ ថូបេ, សព្ពមេវាភិរោបយឹ។

៦៧៧ឧបោសថេ ចហំ គន្ធា, មាលាគន្ធវិលេបនំ;
ថូបស្មឹ អភិរោបេសឹ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៦៧៨“តេន កម្មេន ទេវិន្ទ, រូបំ មយ្ហំ គតី ច មេ;
ឥទ្ធី ច អានុភាវោ ច, យំ មាលំ អភិរោបយឹ។

៦៧៩“យញ្ច សីលវតី អាសឹ, ន តំ តាវ វិបច្ចតិ;
អាសា ច បន មេ ទេវិន្ទ, សកទាគាមិនី សិយ”ន្តិ។

វិសាលក្ខិវិមានំ នវមំ។

១០. បារិច្ឆត្តកវិមានវត្ថុ

៦៨០“បារិច្ឆត្តកេ កោវិឡារេ, រមណីយេ មនោរមេ;
ទិព្ពមាលំ គន្ថមានា, គាយន្តី សម្បមោទសិ។

៦៨១“តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ, សវនីយា មនោរមា។

៦៨២“តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា គន្ធា បវាយន្តិ, សុចិគន្ធា មនោរមា។

៦៨៣“វិវត្តមានា កាយេន, យា វេណីសុ បិឡន្ធនា។
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តូរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៦៨៤“វដំសកា វាតធុតា [វាតធូតា (សី. ស្យា.)], វាតេន សម្បកម្បិតា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តូរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៦៨៥“យាបិ តេ សិរស្មឹ មាលា, សុចិគន្ធា មនោរមា;
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្ពា, រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា។

៦៨៦“ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ [សុចឹ គន្ធំ (សី.)], រូបំ បស្សសិ អមានុសំ [មានុសំ (បី.)];
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៦៨៧“បភស្សរំ អច្ចិមន្តំ, វណ្ណគន្ធេន សំយុតំ;
អសោកបុប្ផមាលាហំ, ពុទ្ធស្ស ឧបនាមយឹ។

៦៨៨“តាហំ កម្មំ ករិត្វាន, កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ;
អបេតសោកា សុខិតា, សម្បមោទាមនាមយា”តិ។

បារិច្ឆត្តកវិមានំ ទសមំ។

បារិច្ឆត្តកវគ្គោ តតិយោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឧឡារោ ឧច្ឆុ បល្លង្កោ, លតា ច គុត្តិលេន ច;
ទទ្ទល្លបេសមល្លិកា, វិសាលក្ខិ បារិច្ឆត្តកោ;
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

៤. មញ្ជិដ្ឋកវគ្គោ

១. មញ្ជិដ្ឋកវិមានវត្ថុ

៦៨៩“មញ្ជិដ្ឋកេ [មញ្ជេដ្ឋកេ (សី.)] វិមានស្មឹ, សោណ្ណវាលុកសន្ថតេ [សោវណ្ណវាលុកសន្ថតេ (ស្យា. បី.), សោវណ្ណវាលិកសន្ថតេ (ក.)];

បញ្ចង្គិកេ តុរិយេន [តុរិយេន (សី. ស្យា. បី.)], រមសិ សុប្បវាទិតេ។

៦៩០“តម្ហា វិមានា ឱរុយ្ហ, និម្មិតា រតនាមយា;
ឱគាហសិ សាលវនំ, បុប្ផិតំ សព្ពកាលិកំ។

៦៩១“យស្ស យស្សេវ សាលស្ស, មូលេ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
សោ សោ មុញ្ចតិ បុប្ផានិ, ឱនមិត្វា ទុមុត្តមោ។

៦៩២“វាតេរិតំ សាលវនំ, អាធុតំ [អាធូតំ (សី.)] ទិជសេវិតំ;
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្ពា, រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា។

៦៩៣“យាយសេ តំ សុចិគន្ធំ, រូបំ បស្សសិ អមានុសំ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៦៩៤“អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, ទាសី អយិរកុលេ [អយ្យិរកុលេ (ស្យា. ក.)] អហុំ;
ពុទ្ធំ និសិន្នំ ទិស្វាន, សាលបុប្ផេហិ ឱកិរិំ។

៦៩៥“វដំសកញ្ច សុកតំ, សាលបុប្ផមយំ អហំ;
ពុទ្ធស្ស ឧបនាមេសិំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៦៩៦“តាហំ កម្មំ ករិត្វាន, កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ;
អបេតសោកា សុខិតា, សម្បមោទាមនាមយា”តិ។

មញ្ជិដ្ឋកវិមានំ បឋមំ។

២. បភស្សរវិមានវត្ថុ

៦៩៧“បភស្សរវរវណ្ណនិភេ , សុរត្តវត្ថវសនេ [វត្ថនិវាសនេ (សី. ស្យា.)];
មហិទ្ធិកេ ចន្ទនរុចិរគត្តេ, កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ។

៦៩៨“បល្លង្កោ ច តេ មហគ្ឃោ, នានារតនចិត្តិតោ រុចិរោ;
យត្ថ ត្វំ និសិន្នា វិរោចសិ, ទេវរាជារិវ នន្ទនេ វនេ។

៦៩៩“កឹ ត្វំ បុរេ សុចរិតមាចរី ភទ្ទេ, កិស្ស កម្មស្ស វិបាកំ;
អនុភោសិ ទេវលោកស្មិំ, ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ;
កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៧០០“បិណ្ឌាយ តេ ចរន្តស្ស, មាលំ ផាណិតញ្ច អទទំ ភន្តេ;
តស្ស កម្មស្សិទំ វិបាកំ, អនុភោមិ ទេវលោកស្មិំ។

៧០១“ហោតិ ច មេ អនុតាបោ, អបរទ្ធំ [អបរាធំ (ស្យា.)] ទុក្ខិតញ្ច [ទុក្កដញ្ច (សី.)] មេ ភន្តេ;
សាហំ ធម្មំ នាស្សោសិំ, សុទេសិតំ ធម្មរាជេន។

៧០២“តំ តំ វទាមិ ភទ្ទន្តេ, ‘យស្ស មេ អនុកម្បិយោ កោចិ;
ធម្មេសុ តំ សមាទបេថ’, សុទេសិតំ ធម្មរាជេន។

៧០៣“យេសំ អត្ថិ សទ្ធា ពុទ្ធេ, ធម្មេ ច សង្ឃរតនេ;
តេ មំ អតិវិរោចន្តិ, អាយុនា យសសា សិរិយា។

៧០៤“បតាបេន វណ្ណេន ឧត្តរិតរា,
អញ្ញេ មហិទ្ធិកតរា មយា ទេវា”តិ;

បភស្សរវិមានំ ទុតិយំ។

៣. នាគវិមានវត្ថុ

៧០៥“អលង្កតា មណិកញ្ចនាចិតំ, សោវណ្ណជាលចិតំ មហន្តំ;

អភិរុយ្ហ គជវរំ សុកប្បិតំ, ឥធាគមា វេហាយសំ [វេហាសយំ (សី.)] អន្តលិក្ខេ។

៧០៦. “នាគស្ស ទន្តេសុ ទុវេសុ និម្មិតា, អច្ឆោទកា [អច្ឆោទិកា (សី. ក.)] បទុមិនិយោ សុផុល្លា;
បទុមេសុ ច តុរិយគណា បភិជ្ជរេ, ឥមា ច នច្ចន្តិ មនោហរាយោ។

៧០៧. “ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៧០៨. “ពារាណសិយំ ឧបសង្កមិត្វា, ពុទ្ធស្សហំ វត្ថយុគំ អទាសិំ;
បាទានិ វន្ទិត្វា [វន្ទិត្វ (សី.)] ឆមា និសីទិំ, វិត្តា ចហំ អញ្ជលិកំ អកាសិំ។

៧០៩. “ពុទ្ធោ ច មេ កញ្ចនសន្និភត្តចោ, អទេសយិ សមុទយទុក្ខនិច្ចតំ;
អសង្ខតំ ទុក្ខនិរោធសស្សតំ, មគ្គំ អទេសយិ [អទេសេសិ (សី.)] យតោ វិជានិសំ;

៧១០. “អប្បាយុកី កាលកតា តតោ ចុតា, ឧបបន្នា តិទសគណំ យសស្សិនី;
សក្កស្សហំ អញ្ញតរា បជាបតិ, យសុត្តរា នាម ទិសាសុ វិស្សុតា”តិ។

នាគវិមានំ តតិយំ។

៤. អលោមវិមានវត្ថុ

៧១១. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៧១២. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៧១៤. សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧១៥. “អហញ្ច ពារាណសិយំ, ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ;
អទាសិំ សុក្ខកុម្មាសំ, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៧១៦. “សុក្ខាយ អលោណិកាយ ច, បស្ស ផលំ កុម្មាសបិណ្ឌិយា;
អលោមំ សុខិតំ ទិស្វា, កោ បុញ្ញំ ន ករិស្សតិ។

៧១៧. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

អលោមវិមានំ ចតុត្ថំ។

៥. កញ្ជិកទាយិកាវិមានវត្ថុ

៧១៨. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.… ឱសធី វិយ តារកា។
៧២០. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧២២. សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧២៣. “អហំ អន្ធកវិន្ទម្ហិ, ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ;
អទាសិំ កោលសម្បាកំ, កញ្ជិកំ តេលធូបិតំ។

៧២៤. “បិប្ផល្យា លសុណេន ច, មិស្សំ លាមញ្ជកេន ច;
អទាសិំ ឧជុភូតស្មិំ [ឧជុភូតេសុ (ក.)], វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៧២៥. “យា មហេសិត្តំ ការេយ្យ, ចក្កវត្តិស្ស រាជិនោ;
នារី សព្ពង្គកល្យាណី, ភត្តុ ចានោមទស្សិកា;
ឯកស្ស កញ្ជិកទានស្ស, កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិំ។

៧២៦. “សតំ និក្ខា សតំ អស្សា, សតំ អស្សតរីរថា;
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ, អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា;
ឯកស្ស កញ្ជិកទានស្ស, កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសិំ។

៧២៧. “សតំ ហេមវតា នាគា, ឦសាទន្តា ឧរូឡ្ហវា;
សុវណ្ណកច្ឆា មាតង្គា, ហេមកប្បនវាសសា;

ឯកស្ស កញ្ជិកទានស្ស, កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ។

៧២៨. “ចតុន្នមបិ ទីបានំ, ឥស្សរំ យោធ ការយេ;
ឯកស្ស កញ្ជិកទានស្ស, កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិ”ន្តិ។

កញ្ជិកទាយិកាវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. វិហារវិមានវត្ថុ

៧២៩. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.… ឱសធី វិយ តារកា។
៧៣០. តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ, សវនីយា មនោរមា។

៧៣១. “តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា គន្ធា បវាយន្តិ, សុចិគន្ធា មនោរមា។

៧៣២. “វិវត្តមានា កាយេន, យា វេណីសុ បិឡន្ធនា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៧៣៣. “វដំសកា វាតធុតា, វាតេន សម្បកម្បិតា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៧៣៤. “យាបិ តេ សិរស្មឹ មាលា, សុចិគន្ធា មនោរមា;
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្ពា, រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា។

៧៣៥. “ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ, រូបំ បស្សសិ អមានុសំ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៧៣៦. “សាវត្ថិយំ មយ្ហំ សខី ភទន្តេ, សង្ឃស្ស ការេសិ មហាវិហារំ;
តត្ថប្បសន្នា អហមានុមោទឹ, ទិស្វា អគារញ្ច បិយញ្ច មេតំ។

៧៣៧. “តាយេវ មេ សុទ្ធនុមោទនាយ, លទ្ធំ វិមានព្ភុតទស្សនេយ្យំ;
សមន្តតោ សោឡសយោជនានិ, វេហាយសំ គច្ឆតិ ឥទ្ធិយា មម។

ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ, សមន្តា សតយោជនំ។
៧៣៨. “កូដាគារា និវេសា មេ, វិភត្តា ភាគសោ មិតា;
៧៣៩. “បោក្ខរញ្ញោ ច មេ ឯត្ថ, បុថុលោមនិសេវិតា;
អច្ឆោទកា [អច្ឆោទិកា (សី.)] វិប្បសន្នា, សោណ្ណវាលុកសន្ថតា។

៧៤០. “នានាបទុមសញ្ឆន្នា, បុណ្ឌរីកសមោតតា [បណ្ឌរីកសមោនតា (សី.)];
សុរភី សម្បវាយន្តិ, មនុញ្ញា មាលុតេរិតា។

៧៤១. “ជម្ពុយោ បនសា តាលា, នាឡិកេរវនានិ ច;
អន្តោនិវេសនេ ជាតា, នានារុក្ខា អរោបិមា។

៧៤២. “នានាតូរិយសង្ឃុដ្ឋំ, អច្ឆរាគណឃោសិតំ;
យោបិ មំ សុបិនេ បស្សេ, សោបិ វិត្តោ សិយា នរោ។

៧៤៣. “ឯតាទិសំ អព្ភុតទស្សនេយ្យំ, វិមានំ សព្ពសោបភំ;
មម កម្មេហិ និព្ពត្តំ, អលំ បុញ្ញានិ កាតវេ”តិ។

៧៤៤. “តាយេវ តេ សុទ្ធនុមោទនាយ, លទ្ធំ វិមានព្ភុតទស្សនេយ្យំ;
យា ចេវ សា ទានមទាសិ នារី, តស្សា គតឹ ព្រូហិ កុហឹ ឧប្បន្នា [ឧបបន្នា (ក.)] សា”តិ។

៧៤៥. “យា សា អហុ មយ្ហំ សខី ភទន្តេ, សង្ឃស្ស ការេសិ មហាវិហារំ;
វិញ្ញាតធម្មា សា អទាសិ ទានំ, ឧប្បន្នា និម្មានរតីសុ ទេវេសុ។

៧៤៦. “បជាបតី តស្ស សុនិម្មិតស្ស, អចិន្តិយា កម្មវិបាកា តស្ស;

យមេតំ បុច្ឆសិ កុហឹ ឧប្បន្នា [ឧបបន្នា (ក.)] សាតិ, តំ តេ វិយាកាសិ អនញ្ញថា អហំ។

៧៤៧ “តេនហញ្ញេបិ សមាទបេថ, សង្ឃស្ស ទានានិ ទទាថ វិត្តា;
ធម្មញ្ច សុណាថ បសន្នមានសា, សុទុល្លភោ លទ្ធោ មនុស្សលាភោ។

៧៤៨ “យំ មគ្គំ មគ្គាធិបតី អទេសយិ [មគ្គាធិបត្យទេសយិ (សី.)], ព្រហ្មស្សរោ កញ្ចនសន្និភត្តចោ;
សង្ឃស្ស ទានានិ ទទាថ វិត្តា, មហប្ផលា យត្ថ ភវន្តិ ទក្ខិណា។

៧៤៩ [ខុ. បា. ៦.៦; សុ. និ. ២២៩] “យេ បុគ្គលា អដ្ឋ សតំ បសត្ថា, ចត្តារិ ឯតានិ យុគានិ ហោន្តិ;
តេ ទក្ខិណេយ្យា សុគតស្ស សាវកា, ឯតេសុ ទិន្នានិ មហប្ផលានិ។

៧៥០ [វិ. វ. ៦៤១] “ចត្តារោ ច បដិបន្នា, ចត្តារោ ច ផលេ ឋិតា;
ឯស សង្ឃោ ឧជុភូតោ, បញ្ញាសីលសមាហិតោ។

៧៥១ [វិ. វ. ៦៤២] “យជមានានំ មនុស្សានំ, បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ;
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ, សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៧៥២ [វិ. វ. ៦៤៣] “ឯសោ ហិ សង្ឃោ វិបុលោ មហគ្គតោ, ឯសប្បមេយ្យោ ឧទធីវ សាគរោ;
ឯតេហិ សេដ្ឋា នរវីរសាវកា, បភង្ករា ធម្មមុទីរយន្តិ [នត្ថេត្ថ បាឋភេទោ]។

៧៥៣ [វិ. វ. ៦៤៤] “តេសំ សុទិន្នំ សុហុតំ សុយិដ្ឋំ, យេ សង្ឃមុទ្ទិស្ស ទទន្តិ ទានំ;
សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា បតិដ្ឋិតា, មហប្ផលា លោកវិទូន [លោកវិទូហិ (ក.)] វណ្ណិតា។

៧៥៤ “ឯតាទិសំ យញ្ញមនុស្សរន្តា, យេ វេទជាតា វិចរន្តិ លោកេ;
វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ សមូលំ, អនិន្ទិតា សគ្គមុបេន្តិ ឋាន”ន្តិ។

វិហារវិមានំ ឆដ្ឋំ។

ភាណវារំ ទុតិយំ និដ្ឋិតំ។

៧. ចតុរិត្ថិវិមានវត្ថុ

៧៥៥ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.…វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៥៨ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧៥៩ “ឥន្ទីវរានំ ហត្ថកំ អហំ អទាសិំ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស;
ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មិំ, នគរវរេ បណ្ណកតេ រម្មេ។

“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៦០ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.…វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៦២ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧៦៥ “នីលុប្បលហត្ថកំ អហំ អទាសិំ, ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស;
៧៦៦ ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មិំ, នគរវរេ បណ្ណកតេ រម្មេ។

“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៦៧ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.…វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៦៩ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧៧២ “ឱទាតមូលកំ ហរិតបត្តំ, ឧទកស្មិំ សរេ ជាតំ អហំ អទាសិំ;
៧៧៣ ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស, ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មិំ;
នគរវរេ បណ្ណកតេ រម្មេ។

“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៧៤ “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន…បេ.…វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៧៧៥ សា ទេវតា អត្តមនា…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧៧៨ “អហំ សុមនា សុមនស្ស សុមនមកុឡានិ, ទន្តវណ្ណានិ អហំ អទាសិំ;
៧៨០ ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស, ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មិំ;
នគរវរេ បណ្ណកតេ រម្មេ។

៧៨១ “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ចតុរិត្ថិវិមានំ សត្តមំ។

៨. អម្ពវិមានវត្ថុ

៧៨៣. “ទិព្ពំ តេ អម្ពវនំ រម្មំ, បាសាទេត្ថ មហល្លកោ;
នានាតុរិយសង្ឃុដ្ឋោ, អច្ឆរាគណឃោសិតោ។

៧៨៤. “បទីបោ ចេត្ថ ជលតិ, និច្ចំ សោវណ្ណយោ មហា;
ទុស្សផលេហិ រុក្ខេហិ, សមន្តា បរិវារិតោ។

៧៨៥. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ;
៧៨៧. សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៧៨៨. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ;
វិហារំ សង្ឃស្ស ការេសិំ, អម្ពេហិ បរិវារិតំ។

៧៨៩. “បរិយោសិតេ វិហារេ, ការេន្តេ និដ្ឋិតេ មហេ;
អម្ពេហិ ឆាទយិត្វាន [អម្ពេ អច្ឆាទយិត្វាន (សី. ស្យា.), អម្ពេហច្ឆាទយិត្វាន (បី. ក.)], កត្វា ទុស្សមយេ ផលេ។

៧៩០. “បទីបំ តត្ថ ជាលេត្វា, ភោជយិត្វា គណុត្តមំ;
និយ្យាទេសិំ តំ សង្ឃស្ស, បសន្នា សេហិ បាណិភិ។

៧៩១. “តេន មេ អម្ពវនំ រម្មំ, បាសាទេត្ថ មហល្លកោ;
នានាតុរិយសង្ឃុដ្ឋោ, អច្ឆរាគណឃោសិតោ។

៧៩២. “បទីបោ ចេត្ថ ជលតិ, និច្ចំ សោវណ្ណយោ មហា;
ទុស្សផលេហិ រុក្ខេហិ, សមន្តា បរិវារិតោ។

៧៩៣. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

អម្ពវិមានំ អដ្ឋមំ។

៩. បីតវិមានវត្ថុ

៧៩៥. “បីតវត្ថេ បីតធជេ, បីតាលង្ការភូសិតេ;
បីតចន្ទនលិត្តង្គេ, បីតឧប្បលមាលិនី [បីតុប្បលមធារិនី (ស្យា. ក.), បីតុប្បលមាលិនី (បី.)]។

៧៩៦. “បីតបាសាទសយនេ, បីតាសនេ បីតភាជនេ;
បីតឆត្តេ បីតរថេ, បីតស្សេ បីតពីជនេ។

៧៩៧. “កិំ កម្មមករី ភទ្ទេ, បុព្ពេ មានុសកេ ភវេ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៧៩៨. “កោសាតកី នាម លតត្ថិ ភន្តេ, តិត្តិកា អនភិច្ឆិតា;
តស្សា ចត្តារិ បុប្ផានិ, ថូបំ អភិហរិំ អហំ។

៧៩៩. “សត្ថុ សរីរមុទ្ទិស្ស, វិប្បសន្នេន ចេតសា;
នាស្ស មគ្គំ អវេក្ខិស្សំ, ន តគ្គមនសា [តទគ្គមនសា (សី.), តទង្គមនសា (ស្យា.)] សតី។

៨០០. “តតោ មំ អវធី គាវី, ថូបំ អបត្តមានសំ;
តញ្ចាហំ អភិសញ្ចេយ្យំ, ភិយ្យោ [ភីយោ (សី. អដ្ឋ.)] នូន ឥតោ សិយា។

៨០១. “តេន កម្មេន ទេវិន្ទ, មឃវា ទេវកុញ្ជរោ;
បហាយ មានុសំ ទេហំ, តវ សហព្យ [សហព្យត (សី. ស្យា.)] មាគតា”តិ។

៨០២. ឥទំ សុត្វា តិទសាធិបតិ, មឃវា ទេវកុញ្ជរោ;
តាវតិំសេ បសាទេន្តោ, មាតលិំ ឯតទព្រវិ [ឯតទព្រូវីតិ (សី.)]។

៨០៣. “បស្ស មាតលិ អច្ឆេរំ, ចិត្តំ កម្មផលំ ឥទំ;
អប្បកម្បិ កតំ ទេយ្យំ, បុញ្ញំ ហោតិ មហប្ផលំ។

៨០៤"នត្ថិ ចិត្តេ បសន្នម្ហិ, អប្បកា នាម ទក្ខិណា;
តថាគតេ វា សម្ពុទ្ធេ, អថ វា តស្ស សាវកេ។

៨០៥"ឯហិ មាតលិ អម្ហេបិ, ភិយ្យោ ភិយ្យោ មហេមសេ;
តថាគតស្ស ធាតុយោ, សុខោ បុញ្ញាន មុច្ចយោ។

៨០៦"តិដ្ឋន្តេ និព្ពុតេ ចាបិ, សមេ ចិត្តេ សមំ ផលំ;
ចេតោបណិធិហេតុ ហិ, សត្តា គច្ឆន្តិ សុគ្គតឹ។

៨០៧"ពហូនំ [ពហុន្នំ (សី. ស្យា.)] វត អត្ថាយ, ឧប្បជ្ជន្តិ តថាគតា;
យត្ថ ការំ ករិត្វាន, សគ្គំ គច្ឆន្តិ ទាយកា"តិ។

បីតវិមានំ នវមំ។

១០. ឧច្ឆុវិមានវត្ថុ

៨០៨"ឱភាសយិត្វា បថវឹ សទេវកំ, អតិរោចសិ ចន្ទិមសូរិយា វិយ;
សិរិយា ច វណ្ណេន យសេន តេជសា, ព្រហ្មាវ ទេវេ តិទសេ សហិន្ទកេ។

៨០៩"បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនី, អាវេឡិនី កញ្ចនសន្និភត្តចេ;
អលង្កតេ ឧត្តមវត្ថធារិនី, កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ។

៨១០"កឹ ត្វំ បុរេ កម្មមកាសិ អត្តនា, មនុស្សភូតា បុរិមាយ ជាតិយា;
ទានំ សុចិណ្ណំ អថ សីលសញ្ញមំ, កេនុបបន្នា សុគតឹ យសស្សិនី;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល"ន្តិ។

៨១១"ឥទានិ ភន្តេ ឥមមេវ គាមំ, បិណ្ឌាយ អម្ហាក ឃរំ ឧបាគមិ;
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសិ ខណ្ឌិកំ, បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា;

៨១២"សស្សុ ច បច្ឆា អនុយុញ្ជតេ មមំ, កហំ នុ ឧច្ឆុំ វធុកេ អវាកិរី;
ន ឆឌ្ឌិតំ នោ បន ខាទិតំ មយា, សន្តស្ស ភិក្ខុស្ស សយំ អទាសហំ។

៨១៣"តុយ្ហំន្វិទំ ឥស្សរិយំ អថោ មម, ឥតិស្សា សស្សុ បរិភាសតេ មមំ;
លេឌ្ឌុំ គហេត្វា បហារំ អទាសិ មេ, តតោ ចុតា កាលកតាម្ហិ ទេវតា។

៨១៤"តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា;
ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារយាមហំ, មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៨១៥"តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា;
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា, សមប្បិតា កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៨១៦"ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ, មហាវិបាកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា;
ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារយាមហំ, មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ។

៨១៧"ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ, មហាជុតិកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា;
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា, សហស្សនេត្តោរិវ នន្ទនេ វនេ។

៨១៨"តុវញ្ច ភន្តេ អនុកម្បកំ វិទុំ, ឧបេច្ច វន្ទឹ កុសលញ្ច បុច្ឆិសំ;
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសឹ ខណ្ឌិកំ, បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា"តិ។

ឧច្ឆុវិមានំ ទសមំ។

១១. វន្ទនវិមានវត្ថុ

៨១៩"អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៨២០. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ. ...
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៨២២. “សា ទេវតា អត្តមនា...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៨២៣. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា, ទិស្វាន សមណេ សីលវន្តេ;
បាទានិ វន្ទិត្វា មនំ បសាទយឹ, វិត្តា ចហំ អញ្ជលិកំ អកាសឹ។

៨២៤. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

វន្ទនវិមានំ ឯកាទសមំ។

១២. រជ្ជុមាលាវិមានវត្ថុ

៨២៦. “អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;
ហត្ថបាទេ ច វិគ្គយ្ហ, នច្ចសិ សុប្បវាទិតេ។

៨២៧. “តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ, សវនីយា មនោរមា។

៨២៨. “តស្សា តេ នច្ចមានាយ, អង្គមង្គេហិ សព្ពសោ;
ទិព្ពា គន្ធា បវាយន្តិ, សុចិគន្ធា មនោរមា។

៨២៩. “វិវត្តមានា កាយេន, យា វេណីសុ បិឡន្ធនា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៨៣០. “វដំសកា វាតធុតា, វាតេន សម្បកម្បិតា;
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ, តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា។

៨៣១. “យាបិ តេ សិរស្មឹ មាលា, សុចិគន្ធា មនោរមា;
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្ពា, រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា។

៨៣២. “ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ, រូបំ បស្សសិ អមានុសំ;
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ, កិស្ស កម្មស្សិទំ ផល”ន្តិ។

៨៣៣. “ទាសី អហំ បុរេ អាសឹ, គយាយំ ព្រាហ្មណស្សហំ;
អប្បបុញ្ញា អលក្ខិកា, រជ្ជុមាលាតិ មំ វិទុំ [វិទូ (ស្យា. បី. ក.)]។

៨៣៤. “អក្កោសានំ វធានញ្ច, តជ្ជនាយ ច ឧគ្គតា [ឧក្កតា (សី. ស្យា.)];
កុដំ គហេត្វា និក្ខម្ម, អគញ្ឆឹ [អាគច្ឆឹ (ស្យា. ក.), អគច្ឆឹ (បី.), គច្ឆឹ (សី.)] ឧទហារិយា [ឧទកហារិយា (សី.)]។

៨៣៥. “វិបថេ កុដំ និក្ខិបិត្វា, វនសណ្ឌំ ឧបាគមឹ;
ឥធេវាហំ មរិស្សាមិ, កោ អត្ថោ [ក្វត្ថោសិ (ក.), កីវត្ថោបិ (ស្យា.)] ជីវិតេន មេ។

៨៣៦. “ទឡ្ហំ បាសំ ករិត្វាន, អាសុម្ភិត្វាន បាទបេ;
តតោ ទិសា វិលោកេសឹ,កោ នុ ខោ វនមស្សិតោ។

៨៣៧. “តត្ថទ្ទសាសឹ សម្ពុទ្ធំ, សព្ពលោកហិតំ មុនឹ;
និសិន្នំ រុក្ខមូលស្មឹ, ឈាយន្តំ អកុតោភយំ។

៨៣៨. “តស្សា មេ អហុ សំវេគោ, អព្ភុតោ លោមហំសនោ;
កោ នុ ខោ វនមស្សិតោ, មនុស្សោ ឧទាហុ ទេវតា។

៨៣៩. “បាសាទិកំ បសាទនីយំ, វនា និព្ពនមាគតំ;
ទិស្វា មនោ មេ បសីទិ, នាយំ យាទិសកីទិសោ។

៨៤០. “គុត្តិន្ទ្រិយោ ឈានរតោ, អពហិគ្គតមានសោ;
ហិតោ សព្ពស្ស លោកស្ស, ពុទ្ធោ អយំ [សោយំ (សី.)] ភវិស្សតិ។

៨៤១ភយភេរវោ ទុរាសទោ, សីហោវ គុហមស្សិតោ;
ទុល្លភាយំ ទស្សនាយ, បុប្ផំ ឱទុម្ពរំ យថា។

៨៤២“សោ មំ មុទូហិ វាចាហិ, អាលបិត្វា តថាគតោ;
រជ្ជមាលេតិ មំវោច, សរណំ គច្ឆ តថាគតំ។

៨៤៣“តាហំ គិរំ សុណិត្វាន, នេលំ អត្ថវតី សុចឹ;
សណ្ហំ មុទុញ្ច វគ្គុញ្ច, សព្ពសោកាបនូទនំ។

៨៤៤“កល្លចិត្តញ្ច មំ ញត្វា, បសន្នំ សុទ្ធមានសំ;
ហិតោ សព្ពស្ស លោកស្ស, អនុសាសិ តថាគតោ។

៨៤៥“ឥទំ ទុក្ខន្តិ មំវោច, អយំ ទុក្ខស្ស សម្ភវោ;
ទុក្ខ [អយំ (សី. ស្យា. បី.)] និរោធោ មគ្គោ ច [ទុក្ខនិរោធោ ច (ស្យា.)], អញ្ជសោ អមតោគធោ។

៨៤៦“អនុកម្បកស្ស កុសលស្ស, ឱវាទម្ហិ អហំ ឋិតា;
អជ្ឈគា អមតំ សន្តិំ, និព្ពានំ បទមច្ចុតំ។

៨៤៧“សាហំ អវដ្ឋិតាបេមា, ទស្សនេ អវិកម្បិនី;
មូលជាតាយ សទ្ធាយ, ធីតា ពុទ្ធស្ស ឱរសា។

៨៤៨“សាហំ រមាមិ កីឡាមិ, មោទាមិ អកុតោភយា;
ទិព្ពមាលំ ធារយាមិ, បិវាមិ មធុមទ្ទវំ។

៨៤៩“សដ្ឋិតុរិយសហស្សានិ, បដិពោធំ ករោន្តិ មេ;
អាឡម្ពោ គគ្គរោ ភីមោ, សាធុវាទី ច សំសយោ។

៨៥០“បោក្ខរោ ច សុផស្សោ ច, វីណាមោក្ខា ច នារិយោ;
នន្ទា ចេវ សុនន្ទា ច, សោណទិន្នា សុចិម្ហិតា។

៨៥១“អលម្ពុសា មិស្សកេសី ច, បុណ្ឌរីកាតិទារុណី [… តិចារុណី (សី.)];
ឯណីផស្សា សុផស្សា [សុបស្សា (ស្យា. បី. ក.)] ច, សុភទ្ទា [សំភទ្ទា (ក.)] មុទុវាទិនី។

៨៥២“ឯតា ចញ្ញា ច សេយ្យាសេ, អច្ឆរានំ បពោធិកា;
តា មំ កាលេនុបាគន្ត្វា, អភិភាសន្តិ ទេវតា។

៨៥៣“ហន្ទ នច្ចាម គាយាម, ហន្ទ តំ រមយាមសេ;
នយិទំ អកតបុញ្ញានំ, កតបុញ្ញានមេវិទំ។

៨៥៤“អសោកំ នន្ទនំ រម្មំ, តិទសានំ មហាវនំ;
សុខំ អកតបុញ្ញានំ, ឥធ នត្ថិ បរត្ថ ច។

៨៥៥“សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ, ឥធ ចេវ បរត្ថ ច;
តេសំ សហព្យកាមានំ, កត្តព្ពំ កុសលំ ពហុំ;
កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ, សគ្គេ ភោគសមង្គិនោ។

៨៥៦“ពហូនំ វត អត្ថាយ, ឧប្បជ្ជន្តិ តថាគតា;
ទក្ខិណេយ្យា មនុស្សានំ, បុញ្ញខេត្តានមាករា;
យត្ថ ការំ ករិត្វាន, សគ្គេ មោទន្តិ ទាយកា”តិ។

រជ្ជុមាលាវិមានំ ទ្វាទសមំ។

មញ្ជិដ្ឋកវគ្គោ ចតុត្ថោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មញ្ជិដ្ឋា បភស្សរា នាគា, អលោមាកញ្ជិកទាយិកា;
វិហារចតុរិត្ថម្ពា, បីតា ឧច្ឆុវន្ទនរជ្ជុមាលា ច;
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

ឥត្ថិវិមានំ សមត្តំ។

២. បុរិសវិមានំ

៥. មហារថវគ្គោ

១. មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមានវត្ថុ

៨៥៧. “កោ មេ វន្ទតិ បាទានិ, ឥទ្ធិយា យសសា ជលំ;
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, សព្ពា ឱភាសយំ ទិសា”តិ។

៨៥៨. “មណ្ឌូកោហំ បុរេ អាសឹ, ឧទកេ វារិគោចរោ;
តវ ធម្មំ សុណន្តស្ស, អវធិ វច្ឆបាលកោ។

៨៥៩. “មុហុត្តំ ចិត្តបសាទស្ស, ឥទ្ធិំ បស្ស យសញ្ច មេ;
អានុភាវញ្ច មេ បស្ស, វណ្ណំ បស្ស ជុតិញ្ច មេ។

៨៦០. “យេ ច តេ ទីឃមទ្ធានំ, ធម្មំ អស្សោសុំ គោតម;
បត្តា តេ អចលដ្ឋានំ, យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេ”តិ។

មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមានំ បឋមំ។

២. រេវតីវិមានវត្ថុ

៨៦១. [ធ. ប. ២១៩ ធម្មបទេ] “ចិរប្បវាសឹ បុរិសំ, ទូរតោ សោត្ថិមាគតំ;
ញាតិមិត្តា សុហជ្ជា ច, អភិនន្ទន្តិ អាគតំ;

៨៦២. [ធ. ប. ២២០ ធម្មបទេ] “តថេវ កតបុញ្ញម្បិ, អស្មា លោកា បរំ គតំ;
បុញ្ញានិ បដិគណ្ហន្តិ, បិយំ ញាតីវ អាគតំ។

៨៦៣. [បេ. វ. ៧១៤]“ឧដ្ឋេហិ រេវតេ សុបាបធម្មេ, អបារុតទ្វារេ [អបារុភំ ទ្វារំ (សី. ស្យា.), អបារុតទ្វារំ (បី. ក.)] អទានសីលេ;
នេស្សាម តំ យត្ថ ថុនន្តិ ទុគ្គតា, សមប្បិតា នេរយិកា ទុក្ខេនា”តិ។

៨៦៤. ឥច្ចេវ [ឥច្ចេវំ (ស្យា. ក.)] វត្វាន យមស្ស ទូតា, តេ ទ្វេ យក្ខា លោហិតក្ខា ព្រហន្តា;
បច្ចេកពាហាសុ គហេត្វា រេវតំ, បក្កាមយុំ ទេវគណស្ស សន្តិកេ។

៨៦៥. “អាទិច្ចវណ្ណំ រុចិរំ បភស្សរំ, ព្យម្ហំ សុភំ កញ្ចនជាលឆន្នំ;
កស្សេតមាកិណ្ណជនំ វិមានំ, សូរិយស្ស រំសីរិវ ជោតមានំ។

៨៦៦. “នារីគណា ចន្ទនសារលិត្តា [ចន្ទនសារានុលិត្តា (ស្យា.)], ឧភតោ វិមានំ ឧបសោភយន្តិ;
តំ ទិស្សតិ សូរិយសមានវណ្ណំ, កោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”តិ។

៨៦៧. “ពារាណសិយំ នន្ទិយោ នាមាសិ, ឧបាសកោ អមច្ឆរី ទានបតិ វទញ្ញូ;
តស្សេតមាកិណ្ណជនំ វិមានំ, សូរិយស្ស រំសីរិវ ជោតមានំ។

៨៦៨. “នារីគណា ចន្ទនសារលិត្តា, ឧភតោ វិមានំ ឧបសោភយន្តិ;
តំ ទិស្សតិ សូរិយសមានវណ្ណំ, សោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ”តិ។

៨៦៩. “នន្ទិយស្សាហំ ភរិយា, អគារិនី សព្ពកុលស្ស ឥស្សរា;
ភត្តុ វិមានេ រមិស្សាមិ ទានហំ, ន បត្ថយេ និរយំ ទស្សនាយា”តិ។

៨៧០. “ឯសោ តេ និរយោ សុបាបធម្មេ, បុញ្ញំ តយា អកតំ ជីវលោកេ;
ន ហិ មច្ឆរី រោសកោ បាបធម្មោ, សគ្គូបគានំ លភតិ សហព្យត”ន្តិ។

៨៧១. “កឹ នុ គូថញ្ច មុត្តញ្ច, អសុចី បដិទិស្សតិ;
ទុគ្គន្ធំ កិមិទំ មីឡ្ហំ, កិមេតំ ឧបវាយតី”តិ។

៨៧២ឯស សំសវកោ នាម, គម្ភីរោ សតបោរិសោ;
យត្ថ វស្សសហស្សានិ, តុវំ បច្ចសិ រេវតេ’’តិ។

៨៧៣‘‘កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;
កេន សំសវកោ លទ្ធោ, គម្ភីរោ សតបោរិសោ’’តិ។

៨៧៤‘‘សមណេ ព្រាហ្មណេ ចាបិ, អញ្ញេ វាបិ វនិព្ពកេ [វណិព្ពកេ (ស្យា. ក.)];
មុសាវាទេន វញ្ចេសិ, តំ បាបំ បកតំ តយា។

៨៧៥‘‘តេន សំសវកោ លទ្ធោ, គម្ភីរោ សតបោរិសោ;
តត្ថ វស្សសហស្សានិ, តុវំ បច្ចសិ រេវតេ។

៨៧៦‘‘ហត្ថេបិ ឆិន្ទន្តិ អថោបិ បាទេ, កណ្ណេបិ ឆិន្ទន្តិ អថោបិ នាសំ;
អថោបិ កាកោឡគណា សមេច្ច, សង្គម្ម ខាទន្តិ វិផន្ទមាន’’ន្តិ។

៨៧៧‘‘សាធុ ខោ មំ បដិនេថ, កាហាមិ កុសលំ ពហុំ;
ទានេន សមចរិយាយ, សំយមេន ទមេន ច;
យំ កត្វា សុខិតា ហោន្តិ, ន ច បច្ឆានុតប្បរេ’’តិ។

៨៧៨‘‘បុរេ តុវំ បមជ្ជិត្វា, ឥទានិ បរិទេវសិ;
សយំ កតានំ កម្មានំ, វិបាកំ អនុភោស្សសី’’តិ។

៨៧៩‘‘កោ ទេវលោកតោ មនុស្សលោកំ, គន្ត្វាន បុដ្ឋោ មេ ឯវំ វទេយ្យ;
‘និក្ខិត្តទណ្ឌេសុ ទទាថ ទានំ, អច្ឆាទនំ សេយ្យ [សយន (សី.)] មថន្នបានំ;
នហិ មច្ឆរី រោសកោ បាបធម្មោ, សគ្គូបគានំ លភតិ សហព្យតំ’។

៨៨០‘‘សាហំ នូន ឥតោ គន្ត្វា, យោនិំ លទ្ធាន មានុសិំ;
វទញ្ញូ សីលសម្បន្នា, កាហាមិ កុសលំ ពហុំ;
ទានេន សមចរិយាយ, សំយមេន ទមេន ច។

៨៨១‘‘អារាមានិ ច រោបិស្សំ, ទុគ្គេ សង្កមនានិ ច;
បបញ្ច ឧទបានញ្ច, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៨៨២‘‘ចាតុទ្ទសិំ បញ្ចទសិំ, យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី;
បាដិហារិយបក្ខញ្ច, អដ្ឋង្គសុសមាគតំ។

៨៨៣‘‘ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ, សទា សីលេសុ សំវុតា;
ន ច ទានេ បមជ្ជិស្សំ, សាមំ ទិដ្ឋមិទំ មយា’’តិ;

៨៨៤ឥច្ចេវំ វិប្បលបន្តី, ផន្ទមានំ តតោ តតោ;
ខិបិំសុ និរយេ ឃោរេ, ឧទ្ធបាទំ អវំសិរំ។

៨៨៥‘‘អហំ បុរេ មច្ឆរិនី អហោសិំ, បរិភាសិកា សមណព្រាហ្មណានំ;
វិតថេន ច សាមិកំ វញ្ចយិត្វា, បច្ចាមហំ និរយេ ឃោររូបេ’’តិ។

រេវតីវិមានំ ទុតិយំ។

៣. ឆត្តមាណវកវិមានវត្ថុ

៨៨៦‘‘យេ វទតំ បវរោ មនុជេសុ, សក្យមុនី ភគវា កតកិច្ចោ;
បារគតោ ពលវីរិយសមង្គី [ពលវីរសមង្គី (ក.)], តំ សុគតំ សរណត្ថមុបេហិ។

៨៨៧‘‘រាគវិរាគមនេជមសោកំ, ធម្មមសង្ខតមប្បដិកូលំ;
មធុរមិមំ បគុណំ សុវិភត្តំ, ធម្មមិមំ សរណត្ថមុបេហិ។

៨៨៨‘‘យត្ថ ច ទិន្ន មហប្ផលមាហុ, ចតូសុ សុចីសុ បុរិសយុគេសុ;
អដ្ឋ ច បុគ្គលធម្មទសា តេ, សង្ឃមិមំ សរណត្ថមុបេហិ។

៨៨៩. ន តថា តបតិ នភេ សូរិយោ, ចន្ទោ ច ន ភាសតិ ន ផុស្សោ;
យថា អតុលមិទំ មហប្បភាសំ, កោ នុ ត្វំ តិទិវា មហឹ ឧបាគា។

៨៩០. “ឆិន្ទតិ រំសី បភង្ករស្ស, សាធិកវីសតិយោជនានិ អាភា;
រត្តិមបិ យថា ទិវំ ករោតិ, បរិសុទ្ធំ វិមលំ សុភំ វិមានំ។

៨៩១. “ពហុបទុមវិចិត្របុណ្ឌរីកំ, វោកិណ្ណំ កុសុមេហិ នេកចិត្តំ;
អរជវិរជហេមជាលឆន្នំ, អាកាសេ តបតិ យថាបិ សូរិយោ។

៨៩២. “រត្តម្ពរបីតវសសាហិ, អគរុបិយង្គុចន្ទនុស្សទាហិ;
កញ្ចនតនុសន្និភត្តចាហិ, បរិបូរំ គគនំវ តារកាហិ។

៨៩៣. “នរនារិយោ [នរនារី (ក.), នារិយោ (?)] ពហុកេត្ថនេកវណ្ណា, កុសុមវិភូសិតាភរណេត្ថ សុមនា;
អនិលបមុញ្ចិតា បវន្តិ [បវាយន្តិ (ក.)] សុរភឹ, តបនិយវិតតា សុវណ្ណឆន្នា [សុវណ្ណច្ឆាទនា (សី.)]។

៨៩៤. “កិស្ស សំយមស្ស [សមទមស្ស (សី.)] អយំ វិបាកោ, កេនាសិ កម្មផលេនិធូបបន្នោ;
យថា ច តេ អធិគតមិទំ វិមានំ, តទនុបទំ អវចាសិ ឥង្ឃ បុដ្ឋោ”តិ។

៨៩៥. “សយមិធ [យមិធ (សី. ស្យា. បី.)] បថេ សមេច្ច មាណវេន, សត្ថានុសាសិ អនុកម្បមានោ;
តវ រតនវរស្ស ធម្មំ សុត្វា, ករិស្សាមីតិ ច ព្រវិត្ថ ឆត្តោ។

៨៩៦. “ជិនវរបវរំ [ជិនបវរំ (ស្យា. ក.)] ឧបេហិ [ឧបេមិ (ពហូសុ)] សរណំ, ធម្មញ្ចាបិ តថេវ ភិក្ខុសង្ឃំ;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ [អវោចាហំ (សី. ស្យា. ក.)] ភន្តេ, បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ។

៨៩៧. “មា ច បាណវធំ វិវិធំ ចរស្សុ អសុចឹ,
ន ហិ បាណេសុ អសញ្ញតំ អវណ្ណយឹសុ សប្បញ្ញា;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ ភន្តេ,
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ។

៨៩៨. “មា ច បរជនស្ស រក្ខិតម្បិ, អាទាតព្ពមមញ្ញិថោ [មមញ្ញិត្ថ (សី. បី.)] អទិន្នំ;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ ភន្តេ, បច្ឆា វចនំ តថេវកាសឹ។

៨៩៩. “មា ច បរជនស្ស រក្ខិតាយោ, បរភរិយា អគមា អនរិយមេតំ;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ ភន្តេ, បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ;

៩០០. “មា ច វិតថំ អញ្ញថា អភាណិ,
ន ហិ មុសាវាទំ អវណ្ណយឹសុ សប្បញ្ញា;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ ភន្តេ, បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ។

៩០១. “យេន ច បុរិសស្ស អបេតិ សញ្ញា, តំ មជ្ជំ បរិវជ្ជយស្សុ សព្ពំ;
នោតិ បឋមំ អវោចហំ ភន្តេ, បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ។

៩០២. “ស្វាហំ ឥធ បញ្ច សិក្ខា ករិត្វា, បដិបជ្ជិត្វា តថាគតស្ស ធម្មេ;
ទ្វេបថមគមាសិ ចោរមជ្ឈេ, តេ មំ តត្ថ វធឹសុ ភោគហេតុ។

៩០៣. “ឯត្តកមិទំ អនុស្សរាមិ កុសលំ, តតោ បរំ ន មេ វិជ្ជតិ អញ្ញំ;
តេន សុចរិតេន កម្មុនាហំ [កម្មនាហំ (សី.)], ឧប្បន្នោ [ឧបបន្នោ (ពហូសុ)] តិទិវេសុ កាមកាមី។

៩០៤. “បស្ស ខណមុហុត្តសញ្ញមស្ស, អនុធម្មប្បដិបត្តិយា វិបាកំ;
ជលមិវ យសសា សមេក្ខមានា, ពហុកា មំ បិហយន្តិ ហីនកម្មា។

៩០៥. “បស្ស កតិបយាយ ទេសនាយ, សុគតិញ្ចម្ហិ គតោ សុខញ្ច បត្តោ;
យេ ច តេ សតតំ សុណន្តិ ធម្មំ, មញ្ញេ តេ អមតំ ផុសន្តិ ខេមំ។

៩០៦. “អប្បម្បិ កតំ មហាវិបាកំ, វិបុលំ ហោតិ [វិបុលផលំ (ក.)] តថាគតស្ស ធម្មេ;
បស្ស កតបុញ្ញតាយ ឆត្តោ, ឱភាសេតិ បថវឹ យថាបិ សូរិយោ។

៨០៧. ‘កិមិទំ កុសលំ កិមាចរេម, ឥច្ចេកេ ហិ សមេច្ច មន្តយន្តិ;
តេ មយំ បុនរេវ [បុនបិ (?)] លទ្ធ មានុសត្តំ, បដិបន្នា វិហរេមុ សីលវន្តោ។

៨០៨. ‘‘ពហុការោ អនុកម្បកោ ច សត្ថា, ឥតិ មេ សតិ អគមា ទិវា ទិវស្ស;
សោហំ ឧបគតោម្ហិ សច្ចនាមំ, អនុកម្បស្សុ បុនបិ សុណេមុ [សុណោម (សី.), សុណោមិ (ស្យា.)] ធម្មំ។

៨០៩. ‘‘យេ ចិធ [យេធ (សី. ស្យា. បី.), យេ ឥធ (ក.)] បជហន្តិ កាមរាគំ, ភវរាគានុសយញ្ច បហាយ មោហំ;
ន ច តេ បុនមុបេន្តិ គព្ភសេយ្យំ, បរិនិព្ពានគតា ហិ សីតិភូតា’’តិ។

ឆត្តមាណវកវិមានំ តតិយំ។

៤. កក្កដករសទាយកវិមានវត្ថុ

៨១០. ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា [រុចិរត្ថតា (ស្យា. ក.) ៦៤៦ គាថាយំ
‘‘រុចកុបកិណ្ណំ’’តិ បទស្ស សំវណ្ណនា បស្សិតព្ពា] សុភា។

៨១១. ‘‘តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ [វគ្គុ (សី. ក.), វគ្គូ (ស្យា.)];
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨១២. ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៨១៣. ‘‘បុច្ឆាមិ តំ ទេវ មហានុភាវ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

៨១៤. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨១៥. ‘‘សតិសមុប្បាទករោ , ទ្វារេ កក្កដកោ ឋិតោ;
និដ្ឋិតោ ជាតរូបស្ស, សោភតិ ទសបាទកោ។

៨១៦. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ, តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

៨១៧. ‘‘អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ, មនុស្សភូតោ យមកាសិ បុញ្ញំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

កក្កដករសទាយកវិមានំ ចតុត្ថំ។

(អនន្តរំ បញ្ចវិមានំ យថា កក្កដករសទាយកវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ)

៥. ទ្វារបាលវិមានវត្ថុ

៨១៨. ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

៨១៩. ‘‘តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨២០. ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។
៨២២. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨២៣. ‘‘ទិព្ពំ មមំ វស្សសហស្សមាយុ, វាចាភិគីតំ មនសា បវត្តិតំ;
ឯត្តាវតា ឋស្សតិ បុញ្ញកម្មោ, ទិព្ពេហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ។

៨២៥ កេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ទ្វារបាលវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. បឋមករណីយវិមានវត្ថុ

៨២៦ ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

៨២៧ ‘‘តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨២៨ ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…
វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

៨៣០ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៨៣១ ‘‘ករណីយានិ បុញ្ញានិ, បណ្ឌិតេន វិជានតា;
សម្មគ្គតេសុ ពុទ្ធេសុ, យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៨៣២ ‘‘អត្ថាយ វត មេ ពុទ្ធោ, អរញ្ញា គាមមាគតោ;
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា, តាវតិំសូបគោ អហំ [អហុំ (សី.)]។

៨៣៣ ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

បឋមករណីយវិមានំ ឆដ្ឋំ។

៧. ទុតិយករណីយវិមានវត្ថុ

៨៣៥ ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

៨៣៦ ‘‘តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨៣៧ ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។
៨៣៩ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៨៤០ ‘‘ករណីយានិ បុញ្ញានិ, បណ្ឌិតេន វិជានតា;
សម្មគ្គតេសុ ភិក្ខូសុ, យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ។

៨៤១ ‘‘អត្ថាយ វត មេ ភិក្ខុ, អរញ្ញា គាមមាគតោ;
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា, តាវតិំសូបគោ អហំ។

៨៤២ ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ទុតិយករណីយវិមានំ សត្តមំ។

៨. បឋមសូចិវិមានវត្ថុ

៨៤៤ ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

៨៤៥ ‘‘តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨៤៦ ‘‘កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។
៨៤៨ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៨៤៩ ‘‘យំ ទទាតិ ន តំ ហោតិ,
យញ្ចេវ ទជ្ជា តញ្ចេវ សេយ្យោ;
សូចិ ទិន្នា សូចិមេវ សេយ្យោ។

៨៥០“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមសូចិវិមានំ អដ្ឋមំ។

៨. ទុតិយសូចិវិមានវត្ថុ

៨៥២“ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

៨៥៣“តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

៨៥៤“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៨៥៦សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
៨៥៧“អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, បុរិមជាតិយា មនុស្សលោកេ។
៨៥៨“អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
តស្ស អទាសហំ សូចឹ, បសន្នោ សេហិ បាណិភិ។

៨៥៩“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយសូចិវិមានំ នវមំ។

១០. បឋមនាគវិមានវត្ថុ

៨៦១“សុសុក្កខន្ធំ អភិរុយ្ហ នាគំ, អកាចិនំ ទន្តិ ពលី មហាជវំ;
អភិរុយ្ហ គជវរំ [គជំ វរំ (ស្យា.)] សុកប្បិតំ, ឥធាគមា វេហាយសំ អន្តលិក្ខេ។

៨៦២“នាគស្ស ទន្តេសុ ទុវេសុ និម្មិតា, អច្ឆោទកា បទុមិនិយោ សុផុល្លា;
បទុមេសុ ច តុរិយគណា បវជ្ជរេ, ឥមា ច នច្ចន្តិ មនោហរាយោ។

៨៦៣“ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

៨៦៤សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨៦៥“អដ្ឋេវ មុត្តបុប្ផានិ, កស្សបស្ស មហេសិនោ [ភគវតោ (ស្យា. ក.)];
ថូបស្មឹ អភិរោបេសឹ, បសន្នោ សេហិ បាណិភិ។

៨៦៦“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

បឋមនាគវិមានំ ទសមំ។

១១. ទុតិយនាគវិមានវត្ថុ

៨៦៨“មហន្តំ នាគំ អភិរុយ្ហ, សព្ពសេតំ គជុត្តមំ;
វនា វនំ អនុបរិយាសិ, នារីគណបុរក្ខតោ;
ឱភាសេន្តោ ទិសា សព្ពា, ឱសធី វិយ តារកា។

៨៦៩“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
៨៧១សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, វង្គីសេនេវ បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

៨៧២“អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ឧបាសកោ ចក្ខុមតោ អហោសឹ;
បាណាតិបាតា វិរតោ អហោសឹ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ។

៨៧៣“អមជ្ជបោ នោ ច មុសា អភាណឹ [អភាសឹ (សី. ក.)], សកេន ទារេន ច តុដ្ឋោ អហោសឹ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ។

៨៧៤“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ទុតិយនាគវិមានំ ឯកាទសមំ។

១២. តតិយនាគវិមានវត្ថុ

៨៧៦. “កោ នុ ទិព្ពេន យានេន, សព្ពសេតេន ហត្ថិនា;
តុរិយតាឡិតនិគ្ឃោសោ, អន្តលិក្ខេ មហីយតិ។

៨៧៧. “ទេវតា នុសិ គន្ធព្ពោ, អទុ [អាទុ (សី. ស្យា.)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;
អជានន្តា តំ បុច្ឆាម, កថំ ជានេមុ តំ មយ”ន្តិ។

៨៧៨. “នម្ហិ ទេវោ ន គន្ធព្ពោ, នាបិ [នាម្ហិ (ក.)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;
សុធម្មា នាម យេ ទេវា, តេសំ អញ្ញតរោ អហ”ន្តិ។

៨៧៩. “បុច្ឆាម ទេវំ សុធម្មំ [ទេវ សុធម្ម (ស្យា.), ទេវ សុធម្មំ (ក.)], បុថុំ កត្វាន អញ្ជលឹ;
កឹ កត្វា មានុសេ កម្មំ, សុធម្មំ ឧបបជ្ជតី”តិ។

៨៨០. “ឧច្ឆាគារំ តិណាគារំ, វត្ថាគារញ្ច យោ ទទេ;
តិណ្ណំ អញ្ញតរំ ទត្វា, សុធម្មំ ឧបបជ្ជតី”តិ។

តតិយនាគវិមានំ ទ្វាទសមំ។

១៣. ចូឡរថវិមានវត្ថុ

៨៨១. “ទឡ្ហធម្មា និសារស្ស, ធនុំ ឱលុព្ភ តិដ្ឋសិ;
ខត្តិយោ នុសិ រាជញ្ញោ, អទុ លុទ្ទោ វនេចរោ”តិ [វនាចរោតិ (ស្យា. ក.)]។

៨៨២. “អស្សកាធិបតិស្សាហំ , ភន្តេ បុត្តោ វនេចរោ;
នាមំ មេ ភិក្ខុ តេ ព្រូមិ, សុជាតោ ឥតិ មំ វិទូ [វិទុំ (សី.)]។

៨៨៣. “មិគេ គវេសមានោហំ, ឱគាហន្តោ ព្រហាវនំ;
មិគំ តញ្ចេវ [មិគំ គន្ធេវ (ស្យា.), មិគវធញ្ច (ក.)] នាទ្ទក្ខឹ, តញ្ច ទិស្វា ឋិតោ អហ”ន្តិ។

៨៨៤. “ស្វាគតំ តេ មហាបុញ្ញ, អថោ តេ អទុរាគតំ;
ឯត្តោ ឧទកមាទាយ, បាទេ បក្ខាលយស្សុ តេ។

៨៨៥. “ឥទម្បិ បានីយំ សីតំ, អាភតំ គិរិគព្ភរា;
រាជបុត្ត តតោ បិត្វា [បីត្វា (សី. ស្យា.)], សន្ថតស្មឹ ឧបាវិសា”តិ។

៨៨៦. “កល្យាណី វត តេ វាចា, សវនីយា មហាមុនិ;
នេលា អត្ថវតី [ចត្ថវតី (សី.)] វគ្គុ, មន្ទា [មន្តា (ស្យា. បី. ក.)] អត្ថញ្ច ភាសសិ [ភាសសេ (សី.)]។

៨៨៧. “កា តេ រតិ វនេ វិហរតោ, ឥសិនិសភ វទេហិ បុដ្ឋោ;
តវ វចនបថំ និសាមយិត្វា, អត្ថធម្មបទំ សមាចរេមសេ”តិ។

៨៨៨. “អហឹសា សព្ពបាណីនំ, កុមារម្ហាក រុច្ចតិ;
ថេយ្យា ច អតិចារា ច, មជ្ជបានា ច អារតិ។

៨៨៩. “អារតិ សមចរិយា ច, ពាហុសច្ចំ កតញ្ញុតា;
ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បាសំសា, ធម្មា ឯតេ បសំសិយាតិ។

៨៩០. “សន្តិកេ មរណំ តុយ្ហំ, ឱរំ មាសេហិ បញ្ចហិ;
រាជបុត្ត វិជានាហិ, អត្តានំ បរិមោចយា”តិ។

៨៩១. “កតមំ ស្វាហំ ជនបទំ គន្ត្វា, កឹ កម្មំ កិញ្ច បោរិសំ;
កាយ វា បន វិជ្ជាយ, ភវេយ្យំ អជរាមរោ”តិ។

៨៩២. “ន វិជ្ជតេ សោ បទេសោ, កម្មំ វិជ្ជា ច បោរិសំ;
យត្ថ គន្ត្វា ភវេ មច្ចោ, រាជបុត្តាជរាមរោ។

៩៩៣មហទ្ធនា មហាភោគា, រដ្ឋវន្តោបិ ខត្តិយា;
បហូតធនធញ្ញាសេ, តេបិ នោ [តេបិ ន (ពហូសុ)] អជរាមរា។

៩៩៤"យទិ តេ សុតា អន្ធកវេណ្ហុបុត្តា [អន្ធកវេណ្ឌបុត្តា (សី.), អណ្ឌកវេណ្ឌបុត្តា (ស្យា. ក.)], សូរា វីរា វិក្កន្តប្បហារិនោ;
តេបិ អាយុក្ខយំ បត្តា, វិទ្ធស្តា សស្សតីសមា។

៩៩៥"ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា, សុទ្ទា ចណ្ឌាលបុក្កុសា;
ឯតេ ចញ្ញេ ច ជាតិយា, តេបិ នោ អជរាមរា។

៩៩៦"យេ មន្តំ បរិវត្តេន្តិ, ឆឡង្គំ ព្រហ្មចិន្តិតំ;
ឯតេ ចញ្ញេ ច វិជ្ជាយ, តេបិ នោ អជរាមរា។

៩៩៧"ឥសយោ ចាបិ យេ សន្តា, សញ្ញតត្តា តបស្សិនោ;
សរីរំ តេបិ កាលេន, វិជហន្តិ តបស្សិនោ។

៩៩៨"ភាវិតត្តាបិ អរហន្តោ, កតកិច្ចា អនាសវា;
និក្ខិបន្តិ ឥមំ ទេហំ, បុញ្ញបាបបរិក្ខយា"តិ។

៩៩៩"សុភាសិតា អត្ថវតី, គាថាយោ តេ មហាមុនិ;
និជ្ឈត្តោម្ហិ សុភាសិតេន, ត្វញ្ច មេ សរណំ ភវា"តិ។

១០០០"មា មំ ត្វំ សរណំ គច្ឆ, តមេវ សរណំ វជ [ភជ (ក.)];
សក្យបុត្តំ មហាវីរំ, យមហំ សរណំ គតោ"តិ។

១០០១"កតរស្មឹ សោ ជនបទេ, សត្ថា តុម្ហាក មារិស;
អហម្បិ ទដ្ឋុំ គច្ឆិស្សំ, ជិនំ អប្បដិបុគ្គល"ន្តិ។

១០០២"បុរត្ថិមស្មឹ ជនបទេ, ឱក្កាកកុលសម្ភវោ;
តត្ថាសិ បុរិសាជញ្ញោ, សោ ច ខោ បរិនិព្ពុតោ"តិ។

១០០៣"សចេ ហិ ពុទ្ធោ តិដ្ឋេយ្យ, សត្ថា តុម្ហាក មារិស;
យោជនានិ សហស្សានិ, គច្ឆេយ្យំ [គច្ឆេ (ស្យា. បី. ក.)] បយិរុបាសិតុំ។

១០០៤"យតោ ច ខោ [យតា ខោ (បី. ក.)] បរិនិព្ពុតោ, សត្ថា តុម្ហាក មារិស;
និព្ពុតម្បិ [បរិនិព្ពុតំ (ស្យា. ក.)] មហាវីរំ, គច្ឆាមិ សរណំ អហំ។

១០០៥"ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មញ្ចាបិ អនុត្តរំ;
សង្ឃញ្ច នរទេវស្ស, គច្ឆាមិ សរណំ អហំ។

១០០៦"បាណាតិបាតា វិរមាមិ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយាមិ;
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាមិ, សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោ"តិ។

១០០៧"សហស្សរំសីវ យថា មហប្បភោ, ទិសំ យថា ភាតិ នភេ អនុក្កមំ;
តថាបការោ [តថប្បការោ (សី. ស្យា.)] តវាយំ [តវយំ (សី. បី.)] មហារថោ, សមន្តតោ យោជនសត្តមាយតោ។

១០០៨"សុវណ្ណបដ្ដេហិ សមន្តមោត្ថដោ, ឧរស្ស មុត្តាហិ មណីហិ ចិត្តិតោ;
លេខា សុវណ្ណស្ស ច រូបិយស្ស ច, សោភេន្តិ វេឡុរិយមយា សុនិម្មិតា។

១០០៩"សីសញ្ចិទំ វេឡុរិយស្ស និម្មិតំ, យុគញ្ចិទំ លោហិតកាយ ចិត្តិតំ;
យុត្តា សុវណ្ណស្ស ច រូបិយស្ស ច, សោភន្តិ អស្សា ច ឥមេ មនោជវា។

១០១០"សោ តិដ្ឋសិ ហេមរថេ អធិដ្ឋិតោ, ទេវានមិន្ទោវ សហស្សវាហនោ;
បុច្ឆាមិ តាហំ យសវន្ត កោវិទំ [កោវិទ (ក.)], កថំ តយា លទ្ធោ អយំ ឧឡារោ"តិ។

១០១១"សុជាតោ នាមហំ ភន្តេ, រាជបុត្តោ បុរេ អហុំ;

ត្វញ្ច មំ អនុកម្បាយ, សញ្ញមស្មិ និវេសយិ។

១០១២. “ខីណាយុកញ្ច មំ ញត្វា, សរីរំ បាទាសិ សត្ថុនោ;
ឥមំ សុជាត បូជេហិ, តំ តេ អត្ថាយ ហេហិតិ។

១០១៣. “តាហំ គន្ធេហិ មាលេហិ, បូជយិត្វា សមុយ្យតោ;
បហាយ មានុសំ ទេហំ, ឧបបន្នោម្ហិ នន្ទនំ។

១០១៤. “នន្ទនេ ច វនេ [នន្ទនោបវនេ (សី.), នន្ទនេ បវនេ (ស្យា. ក.)] រម្មេ, នានាទិជគណាយុតេ;
រមាមិ នច្ចគីតេហិ, អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោ”តិ។

ចូឡរថវិមានំ តេរសមំ។

១៤. មហារថវិមានវត្ថុ

១០១៥. “សហស្សយុត្តំ ហយវាហនំ សុភំ, អារុយ្ហិមំ សន្ទនំ នេកចិត្តំ;
ឧយ្យានភូមឹ អភិតោ អនុក្កមំ, បុរិន្ទទោ ភូតបតីវ វាសវោ។

១០១៦. “សោវណ្ណមយា តេ រថកុព្ពរា ឧភោ, ផលេហិ [ថលេហិ (សី.)] អំសេហិ អតីវ សង្គតា;
សុជាតគុម្ពា នរវីរនិដ្ឋិតា, វិរោចតី បន្នរសេវ ចន្ទោ។

១០១៧. “សុវណ្ណជាលាវតតោ រថោ អយំ, ពហូហិ នានារតនេហិ ចិត្តិតោ;
សុនន្ទិឃោសោ ច សុភស្សរោ ច, វិរោចតី ចាមរហត្ថពាហុភិ។

១០១៨. “ឥមា ច នាភ្យោ មនសាភិនិម្មិតា, រថស្ស បាទន្តរមជ្ឈភូសិតា;
ឥមា ច នាភ្យោ សតរាជិចិត្តិតា, សតេរតា វិជ្ជុរិវប្បភាសរេ។

១០១៩. “អនេកចិត្តាវតតោ រថោ អយំ, បុថូ ច នេមី ច សហស្សរំសិកោ;
តេសំ សរោ សុយ្យតិ [សូយតិ (សី.)] វគ្គុរូបោ, បញ្ចង្គិកំ តុរិយមិវប្បវាទិតំ។

១០២០. “សិរស្មិំ ចិត្តំ មណិចន្ទកប្បិតំ, សទា វិសុទ្ធំ រុចិរំ បភស្សរំ;
សុវណ្ណរាជីហិ អតីវ សង្គតំ, វេឡុរិយរាជីវ អតីវ សោភតិ។

១០២១. “ឥមេ ច វាឡី មណិចន្ទកប្បិតា, អារោហកម្ពូ សុជវា ព្រហ្ហូបមា។
ព្រហា មហន្តា ពលិនោ មហាជវា, មនោ តវញ្ញាយ តថេវ សឹសរេ [សព្ពរេ (ក.), សប្បរេ (?)]។

១០២២. “ឥមេ ច សព្ពេ សហិតា ចតុក្កមា, មនោ តវញ្ញាយ តថេវ សឹសរេ;
សមំ វហន្តា មុទុកា អនុទ្ធតា, អាមោទមានា តុរគាន [តុរង្គាន (ក.)] មុត្តមា។

១០២៣. “ធុនន្តិ វគ្គន្តិ បតន្តិ [បវត្តន្តិ (បី. ក.)] ចម្ពរេ, អព្ភុទ្ធុនន្តា សុកតេ បិឡន្ធនេ;
តេសំ សរោ សុយ្យតិ វគ្គុរូបោ, បញ្ចង្គិកំ តុរិយមិវប្បវាទិតំ។

១០២៤. “រថស្ស ឃោសោ អបិឡន្ធនាន ច, ខុរស្ស នាទោ [នាទី (ស្យា.), នាទិ (បី. ក.)] អភិហឹសនាយ ច;
ឃោសោ សុវគ្គុ សមិតស្ស សុយ្យតិ, គន្ធព្ពតូរិយានិ វិចិត្រសំវនេ។

១០២៥. “រថេ ឋិតា តា មិគមន្ទលោចនា, អាឡារបម្ហា ហសិតា បិយំវទា;
វេឡុរិយជាលាវតតា តនុច្ឆវា, សទេវ គន្ធព្ពសូរគ្គបូជិតា។

១០២៦. “តា រត្តរត្តម្ពរបីតវាសសា, វិសាលនេត្តា អភិរត្តលោចនា;
កុលេ សុជាតា សុតនូ សុចិម្ហិតា, រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា។

១០២៧. “តា កម្ពុកេយូរធរា សុវាសសា, សុមជ្ឈិមា ឩរុថនូបបន្នា;
វដ្ដង្គុលិយោ សុមុខា សុទស្សនា, រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា។

១០២៨. “អញ្ញា សុវេណី សុសុ មិស្សកេសិយោ, សមំ វិភត្តាហិ បភស្សរាហិ ច;
អនុព្ពតា តា តវ មានសេ រតា, រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា។

១០២៩. “វារិទេឡិនិយោ បទុមុប្បលច្ឆទា, អលង្កតា ចន្ទនសារវាសិតា [វាសិតា (ស្យា.), ភូសិតា (ក.)];
អនុព្ពតា តា តវ មានសេ រតា, រថេ ឋិតា បញ្ចលិកា ឧបដ្ឋិតា។

១០៣០. “តា មាលិនិយោ បទុមុប្បលច្ឆទា, អលង្កតា ចន្ទនសារវាសិតា;
អនុព្ពតា តា តវ មានសេ រតា, រថេ ឋិតា បញ្ចលិកា ឧបដ្ឋិតា។

១០៣១. “កណ្ឋេសុ តេ យានិ បិឡន្ធនានិ, ហត្ថេសុ បាទេសុ តថេវ សីសេ;
ឱភាសយន្តី ទស សព្ពសោ ទិសា, អព្ភុទ្ទយំ សារទិកោវ ភាណុមា។

១០៣២. “វាតស្ស វេគេន ច សម្បកម្បិតា, ភុជេសុ មាលា អបិឡន្ធនានិ ច;
មុញ្ចន្តិ ឃោសំ រុចិរំ សុចិំ សុភំ, សព្ពេហិ វិញ្ញូហិ សុតព្ពរូបំ។

១០៣៣. “ឧយ្យានភូម្យា ច ទុវទ្ធតោ ឋិតា, រថា ច នាគា តូរិយានិ ច សរោ;
តមេវ ទេវិន្ទ បមោទយន្តិ, វីណា យថា បោក្ខរបត្តពាហុភិ។

១០៣៤. “ឥមាសុ វីណាសុ ពហូសុ វគ្គូសុ, មនុញ្ញរូបាសុ ហទយេរិតំ បីតិំ [ហទយេរិតំ បតិ (សី.), ហទយេរិតម្បិ តំ (ស្យា.)];
បវជ្ជមានាសុ អតីវ អច្ឆរា, ភមន្តិ កញ្ញា បទុមេសុ សិក្ខិតា។

១០៣៥. “យទា ច គីតានិ ច វាទិតានិ ច, នច្ចានិ ចិមានិ [ចេមានិ (សី.)] សមេន្តិ ឯកតោ;
អថេត្ថ នច្ចន្តិ អថេត្ថ អច្ឆរា, ឱភាសយន្តី ឧភតោ វរិត្ថិយោ។

១០៣៦. “សោ មោទសិ តុរិយគណប្បពោធនោ, មហីយមានោ វជិរាវុធោរិវ;
ឥមាសុ វីណាសុ ពហូសុ វគ្គូសុ, មនុញ្ញរូបាសុ ហទយេរិតំ បីតិំ។

១០៣៧. “កិំ ត្វំ បុរេ កម្មមកាសិ អត្តនា, មនុស្សភូតោ បុរិមាយ ជាតិយា;
ឧបោសថំ កំ វា [ឧបោសថំ កិំ វ (ស្យា.)] តុវំ ឧបាវសិ, កំ [កិំ (ស្យា.)] ធម្មចរិយំ វតមាភិរោចយិ។

១០៣៨. “នយិទមប្បស្ស កតស្ស [នយិទំ អប្បស្ស កតស្ស (សី. ស្យា.), សាសេទំ អប្បកតស្ស (ក.)] កម្មុនោ,
បុព្ពេ សុចិណ្ណស្ស ឧបោសថស្ស វា;
ឥទ្ធានុភាវោ វិបុលោ អយំ តវ, យំ ទេវសង្ឃំ អភិរោចសេ ភុសំ។

១០៣៩. “ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ, អថោ សីលស្ស វា បន;
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”តិ។

១០៤០. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ។

១០៤១. “ជិតិន្ទ្រិយំ ពុទ្ធមនោមនិក្កមំ, នរុត្តមំ កស្សបមគ្គបុគ្គលំ;
អវាបុរន្តំ អមតស្ស ទ្វារំ, ទេវាតិទេវំ សតបុញ្ញលក្ខណំ។

១០៤២. “តមទ្ទសំ កុញ្ជរមោឃតិណ្ណំ, សុវណ្ណសិង្គីនទពិម្ពសាទិសំ;
ទិស្វាន តំ ខិប្បមហុំ សុចីមនោ, តមេវ ទិស្វាន សុភាសិតទ្ធជំ។

១០៤៣. “តមន្នបានំ អថវាបិ ចីវរំ, សុចិំ បណីតំ រសសា ឧបេតំ;
បុប្ផាភិកិណ្ណម្ហិ សកេ និវេសនេ, បតិដ្ឋបេសិំ ស អសង្គមានសោ។

១០៤៤. “តមន្នបានេន ច ចីវរេន ច, ខជ្ជេន ភោជ្ជេន ច សាយនេន ច;
សន្តប្បយិត្វា ទ្វិបទានមុត្តមំ, សោ សគ្គសោ ទេវបុរេ រមាមហំ។

១០៤៥. “ឯតេនុបាយេន ឥមំ និរគ្គឡំ, យញ្ញំ យជិត្វា តិវិធំ វិសុទ្ធំ។

បហាយហំ មានុសកំ សមុស្សយំ, ឥន្ទូបមោ [ឥន្ទស្សមោ (ស្យា. ក.)] ទេវបុរេ រមាមហំ។

១០៤៦. “អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច, បណីតរូបំ អភិកង្ខតា មុនិ;
អន្នញ្ច បានញ្ច ពហុំ សុសង្ខតំ, បតិដ្ឋបេតព្ពមសង្គមានសេ។

១០៤៧. [ក. ថា. ៧៩៩]“នយិមស្មី លោកេ បរស្មី [នយិមស្មី វា លោកេ បរស្មី (កថាវត្ថុ ៧៩៩), នយិមស្មិ លោកេ វ បរស្មិ (?)] វា បន, ពុទ្ធេន សេដ្ឋោ វ សមោ វ វិជ្ជតិ;
អាហុនេយ្យានំ [យមាហុនេយ្យានំ (ក.)] បរមាហុតិំ គតោ, បុញ្ញត្ថិកានំ វិបុលប្ផលេសិន”ន្តិ។

មហារថវិមានំ ចុទ្ទសមំ។

មហារថវគ្គោ បញ្ចមោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មណ្ឌូកោ រេវតី ឆត្តោ, កក្កដោ ទ្វារបាលកោ;
ទ្វេ ករណីយា ទ្វេ សូចិ, តយោ នាគា ច ទ្វេ រថា;
បុរិសានំ បឋមោ វគ្គោ បវុច្ចតីតិ។

ភាណវារំ តតិយំ និដ្ឋិតំ។

៦. បាយាសិវគ្គោ

១. បឋមអគារិយវិមានវត្ថុ

១០៤៨. “យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ [បកាសតិ (ក.)], ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១០៤៩. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១០៥០. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១០៥១. “អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ, ឱបានភូតា ឃរមាវសិម្ហ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហ។

១០៥២. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
បឋមអគារិយវិមានំ បឋមំ។

២. ទុតិយអគារិយវិមានវត្ថុ

១០៥៤. “យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ, ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១០៥៥. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១០៥៦. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៥៧. “អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ, ឱបានភូតា ឃរមាវសិម្ហ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហ។

១០៥៨. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
ទុតិយអគារិយវិមានំ ទុតិយំ។

៣. ផលទាយកវិមានវត្ថុ

១០៦០. “ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ សោឡស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

១០៦១. ភុញ្ជសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា, ទិព្ពា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា;
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ។

១០៦២. ‘‘ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១០៦៣. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ…. យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៦៤. ‘‘ផលទាយី ផលំ វិបុលំ លភតិ, ទទមុជុគតេសុ បសន្នមានសោ;
សោ ហិ បមោទតិ [មោទតិ (សី. ស្យា. បី.)] សគ្គគតោ តិទិវេ [តត្ថ (ក.)], អនុភោតិ ច បុញ្ញផលំ វិបុលំ។

១០៦៥. ‘‘តាវេវាហំ [តថេវាហំ (សី. ស្យា. បី.)] មហាមុនិ, អទាសី ចតុរោ ផលេ។
១០៦៦. ‘‘តស្មា ហិ ផលំ អលមេវ ទាតុំ, និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន;
ទិព្ពានិ វា បត្ថយតា សុខានិ, មនុស្សសោភគ្គតមិច្ឆតា វា។

១០៦៧. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ….
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ផលទាយកវិមានំ តតិយំ។

៤. បឋមឧបស្សយទាយកវិមានវត្ថុ

១០៦៨. ‘‘ចន្ទោ យថា វិគតវលាហកេ នភេ, ឱភាសយំ គច្ឆតិ អន្តលិក្ខេ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១០៧០. ‘‘ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១០៧១. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ…. យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៧២. ‘‘អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ, ឧបស្សយំ អរហតោ អទម្ហ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហ។

១០៧៣. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…. វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

បឋមឧបស្សយទាយកវិមានំ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមានវត្ថុ

១០៧៥. សូរិយោ យថា វិគតវលាហកេ នភេ…បេ….។
(យថា បុរិមវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ)។

១០៧៦. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ….វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. ភិក្ខាទាយកវិមានវត្ថុ

១០៨១. ‘‘ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

១០៨២. ‘‘ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១០៨៣. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ…. យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៨៤. ‘‘អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ទិស្វាន ភិក្ខុំ តសិតំ កិលន្តំ;
ឯកាហំ ភិក្ខំ បដិបាទយិស្សំ, សមង្គិ ភត្តេន តទា អកាសឹ។

១០៨៥. ‘‘តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…. វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

៧. យវបាលកវិមានវត្ថុ

១០៨៧. “ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ…បេ… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
១០៨៩. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៩០. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, អហោសិ យវបាលកោ;
អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ។

១០៩១. “តស្ស អទាសហំ ភាគំ, បសន្នោ សេហិ បាណិភិ;
កុម្មាសបិណ្ឌំ ទត្វាន, មោទាមិ នន្ទនេ វនេ។

១០៩២. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ… វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
យវបាលកវិមានំ សត្តមំ។

៨. បឋមកុណ្ឌលីវិមានវត្ថុ

១០៩៤. “អលង្កតោ មល្យធរោ សុវត្ថោ, សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ;
អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី, ទិព្ពេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា។

១០៩៥. “ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ, អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា;
ទិព្ពា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ។

១០៩៦. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១០៩៧. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១០៩៨. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ទិស្វាន សមណេ សីលវន្តេ;
សម្បន្នវិជ្ជាចរណេ យសស្សី, ពហុស្សុតេ តណ្ហក្ខយូបបន្នេ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ។

១០៩៩. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
បឋមកុណ្ឌលីវិមានំ អដ្ឋមំ។

៩. ទុតិយកុណ្ឌលីវិមានវត្ថុ

១១០១. “អលង្កតោ មល្យធរោ សុវត្ថោ, សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ;
អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី, ទិព្ពេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា។

១១០២. “ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ, អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា;
ទិព្ពា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ។

១១០៣. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១០៤. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១០៥. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ទិស្វាន សមណេ សាធុរូបេ [សីលវន្តេ (ក.)];
សម្បន្នវិជ្ជាចរណេ យសស្សី, ពហុស្សុតេ សីលវន្តេ បសន្នេ [សីលវតូបបន្នេ (ក. សី. ក.)];
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ។

១១០៦. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ…វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
ទុតិយកុណ្ឌលីវិមានំ នវមំ។

១០. (ឧត្តរ) បាយាសិវិមានវត្ថុ

១១០៨. “យា ទេវរាជស្ស សភា សុធម្មា, យត្ថច្ឆតិ ទេវសង្ឃោ សមគ្គោ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១១០៩. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១១០. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១១១. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, រញ្ញោ បាយាសិស្ស អហោសិ មាណវោ;
លទ្ធា ធនំ សំវិភាគំ អកាសិំ, បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ។

១១១២. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ. ...វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

(ឧត្តរ) បាយាសិវិមានំ [ឧត្តរវិមានំ (សី. ស្យា. អដ្ឋ.)] ទសមំ។

បាយាសិវគ្គោ ឆដ្ឋោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ អគារិនោ ផលទាយី, ទ្វេ ឧបស្សយទាយី ភិក្ខាយ ទាយី;
យវបាលកោ ចេវ ទ្វេ, កុណ្ឌលិនោ បាយាសីតិ [បាឋភេទោ នត្ថិ];

បុរិសានំ ទុតិយោ វគ្គោ បវុច្ចតីតិ។

៧. សុនិក្ខិត្តវគ្គោ

១. ចិត្តលតាវិមានវត្ថុ

១១១៤. “យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ, ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១១១៥. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១១៦. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១១៧. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ទលិទ្ទោ អតាណោ កបណោ កម្មករោ អហោសិំ;
ជិណ្ណេ ច មាតាបិតរោ អភារិំ [អភរិំ (សី. ស្យា.)], បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ។

១១១៨. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

ចិត្តលតាវិមានំ បឋមំ។

២. នន្ទនវិមានវត្ថុ

១១២០. “យថា វនំ នន្ទនំ [នន្ទនំ ចិត្តលតំ (សី. ស្យា. ក.), នន្ទវនំ (ក.)] បភាសតិ, ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ;
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ, ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ។

១១២១. “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១២២. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១២៣. “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, ទលិទ្ទោ អតាណោ កបណោ កម្មករោ អហោសិំ;
ជិណ្ណេ ច មាតាបិតរោ អភារិំ, បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសិំ។

១១២៥. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

នន្ទនវិមានំ ទុតិយំ។

៣. មណិថូណវិមានវត្ថុ

១១២៦“ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

១១២៧“តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

១១២៨“តេន តេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ....វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
១១៣០សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១៣១អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, វិវនេ បថេ សង្កមនំ [ចង្កមនំ (សី.), ចង្កមំ (ស្យា.), សមកំ (ក. សី.)] អកាសឹ;
អារាមរុក្ខានិ ច រោបយិស្សំ, បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ;
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ, សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ។

១១៣២“តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ...បេ.... វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

មណិថូណវិមានំ តតិយំ។

៤. សុវណ្ណវិមានវត្ថុ

១១៣៤“សោវណ្ណមយេ បព្ពតស្មិំ, វិមានំ សព្ពតោបភំ;
ហេមជាលបដិច្ឆន្នំ [ហេមជាលកបច្ឆន្នំ (សី.)], កិង្កិណិ [កិង្កណិក (ស្យា. ក.), កិង្កិណិក (បី.)] ជាលកប្បិតំ។

១១៣៥“អដ្ឋំសា សុកតា ថម្ភា, សព្ពេ វេឡុរិយាមយា;
ឯកមេកាយ អំសិយា, រតនា សត្ត និម្មិតា។

១១៣៦“វេឡុរិយសុវណ្ណស្ស, ផលិកា រូបិយស្ស ច;
មសារគល្លមុត្តាហិ, លោហិតង្គមណីហិ ច។

១១៣៧“ចិត្រា មនោរមា ភូមិ, ន តត្ថុទ្ធំសតី រជោ;
គោបាណសីគណា បីតា, កូដំ ធារេន្តិ និម្មិតា។

១១៣៨“សោបាណានិ ច ចត្តារិ, និម្មិតា ចតុរោ ទិសា;
នានារតនគព្ភេហិ , អាទិច្ចោវ វិរោចតិ។

១១៣៩“វេទិយា ចតស្សោ តត្ថ, វិភត្តា ភាគសោ មិតា;
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ, សមន្តា ចតុរោ ទិសា។

១១៤០“តស្មិំ វិមានេ បវរេ, ទេវបុត្តោ មហប្បភោ;
អតិរោចសិ វណ្ណេន, ឧទយន្តោវ ភាណុមា។

១១៤១“ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ, អថោ សីលស្ស វា បន;
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

១១៤២សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១៤៣អហំ អន្ធកវិន្ទស្មិំ, ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ;
វិហារំ សត្ថុ ការេសិំ, បសន្នោ សេហិ បាណិភិ។

១១៤៤“តត្ថ គន្ធញ្ច មាលញ្ច, បច្ចយញ្ច [បច្ចគ្គញ្ច (សី.), បច្ចគ្ឃញ្ច (?)] វិលេបនំ;
វិហារំ សត្ថុ អទាសឹ, វិប្បសន្នេន ចេតសា;
តេន មយ្ហំ ឥទំ លទ្ធំ, វសំ វត្តេមិ នន្ទនេ។

១១៤៥“នន្ទនេ ច វនេ [នន្ទនេ បវនេ (សី. ស្យា.)] រម្មេ, នានាទិជគណាយុតេ;
រមាមិ នច្ចគីតេហិ, អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោ”តិ។

សុវណ្ណវិមានំ ចតុត្ថំ។

៥. អម្ពវិមានវត្ថុ

១១៤៦ ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

១១៤៧ “តត្ថច្ចសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

១១៤៨ “តេន តេតាទិសោ វណ្ណោ…បេ.… វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។
១១៥០ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១៥១ “គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ, បតបន្តេ [បតាបន្តេ (ស្យា.), បតាបេន្តេ (ក.)] ទិវង្ករេ;
បរេសំ ភតកោ បោសោ, អម្ពារាមមសិញ្ចតិ។

១១៥២ “អថ តេនាគមា ភិក្ខុ, សារិបុត្តោតិ វិស្សុតោ;
កិលន្តរូបោ កាយេន, អកិលន្តោវ ចេតសា។

១១៥៣ “តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តំ, អវោចំ អម្ពសិញ្ចកោ;
សាធុ តំ [សាធុកំ (ក.)] ភន្តេ ន្ហាបេយ្យំ, យំ មមស្ស សុខាវហំ។

១១៥៤ “តស្ស មេ អនុកម្បាយ, និក្ខិបិ បត្តចីវរំ;
និសីទិ រុក្ខមូលស្មិំ, ឆាយាយ ឯកចីវរោ។

១១៥៥ “តញ្ច អច្ឆេន វារិនា, បសន្នមានសោ នរោ;
ន្ហាបយី រុក្ខមូលស្មិំ, ឆាយាយ ឯកចីវរំ។

១១៥៦ “អម្ពោ ច សិត្តោ សមណោ ច ន្ហាបិតោ, មយា ច បុញ្ញំ បសុតំ អនប្បកំ;
ឥតិ សោ បីតិយា កាយំ, សព្ពំ ផរតិ អត្តនោ។

១១៥៧ “តទេវ ឯត្តកំ កម្មំ, អកាសឹ តាយ ជាតិយា;
បហាយ មានុសំ ទេហំ, ឧបបន្នោម្ហិ នន្ទនំ។

១១៥៨ “នន្ទនេ ច វនេ រម្មេ, នានាទិជគណាយុតេ;
រមាមិ នច្ចគីតេហិ, អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោ”តិ។

អម្ពវិមានំ បញ្ចមំ។

៦. គោបាលវិមានវត្ថុ

១១៥៩ “ទិស្វាន ទេវំ បដិបុច្ឆិ ភិក្ខុ, ឧច្ចេ វិមានម្ហិ ចិរដ្ឋិតិកេ;
អាមុត្តហត្ថាភរណំ យសស្សិំ [អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី (ស្យា. បី. ក.)], ទិព្ពេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា។

១១៦០ “អលង្កតោ មល្យធរោ [មាលភារី (សី.), មាលធារី (ក.)] សុវត្ថោ, សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ;
អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី, ទិព្ពេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា។

១១៦១ “ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ, អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា;
ទិព្ពា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ។

១១៦២ “ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

១១៦៣ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ.… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១៦៤ “អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ, សង្គម្ម រក្ខិស្សំ បរេសំ ធេនុយោ;
តតោ ច អាគា សមណោ មមន្តិកេ គាវោ ច មាសេ អគមំសុ ខាទិតុំ។

១១៦៥ “ទ្វយជ្ជ កិច្ចំ ឧភយញ្ច ការិយំ, ឥច្ចេវហំ [ឥច្ចេវំ (ក.)] ភន្តេ តទា វិចិន្តយិំ;
តតោ ច សញ្ញំ បដិលទ្ធយោនិសោ, ទទាមិ ភន្តេតិ ខិបិំ អនន្តកំ។

១១៦៦ “ឯសា មាសខេត្តំ តុរិតោ អវាសរិំ, បុរា អយំ ភញ្ជតិ យស្សិទំ ធនំ;
តតោ ច កណ្ហោ ឧរគោ មហាវិសោ, អឌំសិ បាទេ តុរិតស្ស មេ សតោ។

១១៦៧“សោហំ អឌ្ឍោម្ហិ ទុក្ខេន បីឡិតោ, ភិក្ខុ ច តំ សាមំ មុញ្ចិត្វាននន្តកំ [មុញ្ចិត្វ ននន្តកំ (សី.), មុញ្ចិត្វា អនន្តកំ (ស្យា.)];
អហាសិ កុម្មាសំ មមានុកម្បយា [មមានុកម្បិយា (បី. ក.), មមានុកម្បាយ (ស្យា.)], តតោ ចុតោ កាលកតោម្ហិ ទេវតា។

១១៦៨“តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា;
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ, កតញ្ញុតាយ អភិបាទយាមិ តំ។

១១៦៩“សទេវកេ លោកេ សមារកេ ច, អញ្ញោ មុនិ នត្ថិ តយានុកម្បកោ;
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ, កតញ្ញុតាយ អភិវាទយាមិ តំ។

១១៧០“ឥមស្មឹ លោកេ បរស្មឹ វា បន, អញ្ញោ មុនី នត្ថិ តយានុកម្បកោ;
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ, កតញ្ញុតាយ អភិវាទយាមិ ត”ន្តិ។

គោបាលវិមានំ ឆដ្ឋំ។

៧. កណ្ឋកវិមានវត្ថុ

១១៧១“បុណ្ណមាសេ យថា ចន្ទោ, នក្ខត្តបរិវារិតោ;
សមន្តា អនុបរិយាតិ, តារកាធិបតី សសី។

១១៧២“តវូបមំ ឥទំ ព្យម្ហំ, ទិព្ពំ ទេវបុរម្ហិ ច;
អតិរោចតិ វណ្ណេន, ឧទយន្តោវ រំសិមា។

១១៧៣“វេឡុរិយសុវណ្ណស្ស, ផលិកា រូបិយស្ស ច;
មសារគល្លមុត្តាហិ, លោហិតង្គមណីហិ ច។

១១៧៤“ចិត្រា មនោរមា ភូមិ, វេឡុរិយស្ស សន្ថតា;
កូដាគារា សុភា រម្មា, បាសាទោ តេ សុមាបិតោ។

១១៧៥“រម្មា ច តេ បោក្ខរណី, បុថុលោមនិសេវិតា;
អច្ឆោទកា វិប្បសន្នា, សោវណ្ណវាលុកសន្ថតា។

១១៧៦“នានាបទុមសញ្ឆន្នា, បុណ្ឌរីកសមោតតា [សមោត្ថតា (ក.), សមោគតា (ស្យា.)];
សុរភី សម្បវាយន្តិ, មនុញ្ញា មាលុតេរិតា។

១១៧៧“តស្សា តេ ឧភតោ បស្សេ, វនគុម្ពា សុមាបិតា;
ឧបេតា បុប្ផរុក្ខេហិ, ផលរុក្ខេហិ ចូភយំ។

១១៧៨“សោវណ្ណបាទេ បល្លង្កេ, មុទុកេ គោណកត្ថតេ [ចោលសន្ថតេ (សី.)];
និសិន្នំ ទេវរាជំវ, ឧបតិដ្ឋន្តិ អច្ឆរា។

១១៧៩“សព្ពាភរណសញ្ឆន្នា, នានាមាលាវិភូសិតា;
រមេន្តិ តំ មហិទ្ធិកំ, វសវត្តីវ មោទសិ។

១១៨០“ភេរិសង្ខមុទិង្គាហិ, វីណាហិ បណវេហិ ច;
រមសិ រតិសម្បន្នោ, នច្ចគីតេ សុវាទិតេ។

១១៨១“ទិព្ពា តេ វិវិធា រូបា, ទិព្ពា សទ្ទា អថោ រសា;
គន្ធា ច តេ អធិប្បេតា, ផោដ្ឋព្ពា ច មនោរមា។

១១៨២“តស្មឹ វិមានេ បវរេ, ទេវបុត្ត មហប្បភោ;
អតិរោចសិ វណ្ណេន, ឧទយន្តោវ ភាណុមា។

១១៨៣“ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ, អថោ សីលស្ស វា បន;
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ”។

១១៨៤. តោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ…បេ… យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។
១១៨៥. ‘‘អហំ កបិលវត្ថុស្មិំ, សាកិយានំ បុរុត្តមេ;
សុទ្ធោទនស្ស បុត្តស្ស, កណ្ឋកោ សហជោ អហំ។

១១៨៦. ‘‘យទា សោ អឌ្ឍរត្តាយំ, ពោធាយ មភិនិក្ខមិ;
សោ មំ មុទូហិ បាណីហិ, ជាលិ [ជាល (សី.)] តម្ពនខេហិ ច។

១១៨៧. ‘‘សត្ថិំ អាកោដយិត្វាន, វហ សម្មាតិ ចព្រវិ;
អហំ លោកំ តារយិស្សំ, បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ។

១១៨៨. ‘‘តំ មេ គិរំ សុណន្តស្ស, ហាសោ មេ វិបុលោ អហុ;
ឧទគ្គចិត្តោ សុមនោ, អភិសីសី [អភិសីសី (សី.), អភិសីសិ (បី.)] តទា អហំ។

១១៨៩. ‘‘អភិរូឡ្ហញ្ច មំ ញត្វា, សក្យបុត្តំ មហាយសំ;
ឧទគ្គចិត្តោ មុទិតោ, វហិស្សំ បុរិសុត្តមំ។

១១៩០. ‘‘បរេសំ វិជិតំ គន្ត្វា, ឧគ្គតស្មិំ ទិវាករេ [ទិវង្ករេ (ស្យា. ក.)];
មមំ ឆន្នញ្ច ឱហាយ, អនបេក្ខោ សោ អបក្កមិ។

១១៩១. ‘‘តស្ស តម្ពនខេ បាទេ, ជិវ្ហាយ បរិលេហិសំ;
គច្ឆន្តញ្ច មហាវីរំ, រុទមានោ ឧទិក្ខិសំ។

១១៩២. ‘‘អទស្សនេនហំ តស្ស, សក្យបុត្តស្ស សិរីមតោ;
អលត្ថំ គរុកាពាធំ, ខិប្បំ មេ មរណំ អហុ។

១១៩៣. ‘‘តស្សេវ អានុភាវេន, វិមានំ អាវសាមិទំ;
សព្ពកាមគុណោបេតំ , ទិព្ពំ ទេវបុរម្ហិ ច។

១១៩៤. ‘‘យញ្ច មេ អហុវា ហាសោ, សទ្ទំ សុត្វាន ពោធិយា;
តេនេវ កុសលមូលេន, ផុសិស្សំ អាសវក្ខយំ។

១១៩៥. ‘‘សចេ ហិ ភន្តេ គច្ឆេយ្យាសិ, សត្ថុ ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ;
មមាបិ នំ វចនេន, សិរសា វជ្ជាសិ វន្ទនំ។

១១៩៦. ‘‘អហម្បិ ទដ្ឋុំ គច្ឆិស្សំ, ជិនំ អប្បដិបុគ្គលំ;
ទុល្លភំ ទស្សនំ ហោតិ, លោកនាថាន តាទិន’’ន្តិ។

១១៩៧. ‘‘សោ កតញ្ញូ កតវេទី, សត្ថារំ ឧបសង្កមិ;
សុត្វា គិរំ ចក្ខុមតោ, ធម្មចក្ខុំ វិសោធយិ។

១១៩៨. ‘‘វិសោធេត្វា ទិដ្ឋិគតំ, វិចិកិច្ឆំ វតានិ ច;
វន្ទិត្វា សត្ថុនោ បាទេ, តត្ថេវន្តរធាយថាតិ [តត្ថេវន្តរធាយតីតិ (ក.)]។

កណ្ឋកវិមានំ សត្តមំ។

៨. អនេកវណ្ណវិមានវត្ថុ

១១៩៩. ‘‘អនេកវណ្ណំ ទរសោកនាសនំ, វិមានមារុយ្ហ អនេកចិត្តំ;
បរិវារិតោ អច្ឆរាសង្គណេន, សុនិម្មិតោ ភូតបតីវ មោទសិ។

១២០០. ‘‘សមស្សមោ នត្ថិ កុតោ បនុត្តរោ [ឧត្តរិ (ក.)], យសេន បុញ្ញេន ច ឥទ្ធិយា ច;
សព្ពេ ច ទេវា តិទសគណា សមេច្ច, តំ តំ នមស្សន្តិ សសីវ ទេវា;
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ, នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ។

១២០១. ‘‘ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១២០២. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ...បេ.... យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១២០៣. “អហំ ភទន្តេ អហុវាសិ បុព្ពេ, សុមេធនាមស្ស ជិនស្ស សាវកោ;
បុថុជ្ជនោ អននុពោធោហមស្មិ [អនវពោធោហមស្មី (សី.), អននុពោធោហមាសី (?)], សោ សត្ត វស្សានិ បរិព្ពជិស្សហំ [បព្ពជិស្សហំ (ស្យា. ក.), បព្ពជិសាហំ (បី.)]។

១២០៤. “សោហំ សុមេធស្ស ជិនស្ស សត្ថុនោ, បរិនិព្ពុតស្សោឃតិណ្ណស្ស តាទិនោ;
រតនុច្ចយំ ហេមជាលេន ឆន្នំ, វន្ទិត្វា ថូបស្មិំ មនំ បសាទយិំ។

១២០៥. “ន មាសិ ទានំ ន ច មត្ថិ ទាតុំ, បរេ ច ខោ តត្ថ សមាទបេសិំ;
បូជេថ នំ បូជនីយស្ស [បូជនេយ្យស្ស (ស្យា. ក.)] ធាតុំ, ឯវំ កិរ សគ្គមិតោ គមិស្សថ។

១២០៦. “តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា, សុខញ្ច ទិព្ពំ អនុភោមិ អត្តនា;
មោទាមហំ តិទសគណស្ស មជ្ឈេ, ន តស្ស បុញ្ញស្ស ខយម្បិ អជ្ឈគ”ន្តិ។

អនេកវណ្ណវិមានំ អដ្ឋមំ។

៩. មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមានវត្ថុ

១២០៧. [បេ. វ. ១៨៦] “អលង្កតោ មដ្ឋកុណ្ឌលី [មដ្ដកុណ្ឌលី (សី.)], មាលធារី ហរិចន្ទនុស្សទោ;
ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទសិ, វនមជ្ឈេ កិំ ទុក្ខិតោ តុវ”ន្តិ។

១២០៨. “សោវណ្ណមយោ បភស្សរោ, ឧប្បន្នោ រថបញ្ជរោ មម;
តស្ស ចក្កយុគំ ន វិន្ទាមិ, តេន ទុក្ខេន ជហាមិ [ជហិស្សំ (សី.), ជហិស្សាមិ (ស្យា. បី.)] ជីវិត”ន្តិ។

១២០៩. “សោវណ្ណមយំ មណិមយំ, លោហិតកមយំ [លោហិតង្គមយំ (ស្យា.), លោហិតង្កមយំ (សី.), លោហមយំ (កត្ថចិ)] អថ រូបិយមយំ;
អាចិក្ខ [អាចិក្ខថ (ក.)] មេ ភទ្ទមាណវ, ចក្កយុគំ បដិបាទយាមិ តេ”តិ។

១២១០. សោ មាណវោ តស្ស បាវទិ, “ចន្ទិមសូរិយា ឧភយេត្ថ ទិស្សរេ;
សោវណ្ណមយោ រថោ មម, តេន ចក្កយុគេន សោភតី”តិ។

១២១១. “ពាលោ ខោ ត្វំ អសិ មាណវ, យោ ត្វំ បត្ថយសេ អបត្ថិយំ;
មញ្ញាមិ តុវំ មរិស្សសិ, ន ហិ ត្វំ លច្ឆសិ ចន្ទិមសូរិយេ”តិ។

១២១២. “គមនាគមនម្បិ ទិស្សតិ, វណ្ណធាតុ ឧភយត្ថ វីថិយា;
បេតោ [បេតោ បន (សី. ស្យា.)] កាលកតោ ន ទិស្សតិ, កោ និធ កន្ទតំ ពាល្យតរោ”តិ។

១២១៣. “សច្ចំ ខោ វទេសិ មាណវ, អហមេវ កន្ទតំ ពាល្យតរោ;
ចន្ទំ វិយ ទារកោ រុទំ, បេតំ កាលកតាភិបត្ថយិ”ន្តិ។

១២១៤. “អាទិត្តំ វត មំ សន្តំ, ឃតសិត្តំវ បាវកំ;
វារិនា វិយ ឱសិញ្ចំ, សព្ពំ និព្ពាបយេ ទរំ។

១២១៥. “អព្ពហី [អព្ពុឡ្ហ (បី.), អព្ពុឡ្ហំ (ស្យា. ក.)] វត មេ សល្លំ, សោកំ ហទយនិស្សិតំ;
យោ មេ សោកបរេតស្ស, បុត្តសោកំ អបានុទិ។

១២១៦. “ស្វាហំ អព្ពូឡ្ហសល្លោស្មិ, សីតិភូតោស្មិ និព្ពុតោ;
ន សោចាមិ ន រោទាមិ, វត សុត្វាន មាណវាតិ។

១២១៧. “ទេវតា នុសិ គន្ធព្ពោ, អទុ [អាទុ (សី. ស្យា.)] សក្កោ បុរិន្ទទោ;
កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ, កថំ ជានេមុ តំ មយ”ន្តិ។

១២១៨. “យញ្ច [យំ (ក.)] កន្ទសិ យញ្ច រោទសិ, បុត្តំ អាឡាហនេ សយំ ទហិត្វា;
ស្វាហំ កុសលំ ករិត្វា កម្មំ, តិទសានំ សហព្យតំ គតោ”តិ [បត្តោតិ (សី. ស្យា. បី.)]។

១២១៩. “អប្បំ វា ពហុំ វា នាទ្ទសាម, ទានំ ទទន្តស្ស សកេ អគារេ;
ឧបោសថកម្មំ វា [ឧបោសថកម្មញ្ច (ក.)] តាទិសំ, កេន កម្មេន គតោសិ ទេវលោក”ន្តិ។

១២២០ វាតាពាធិកោហំ ទុក្ខិតោ គិលានោ, អាតុររូបោម្ហិ សកេ និវេសនេ;
ពុទ្ធំ វិគតរជំ វិតិណ្ណកង្ខំ, អទ្ទក្ខឹ សុគតំ អនោមបញ្ញំ។

១២២១ “ស្វាហំ មុទិតមនោ បសន្នចិត្តោ, អញ្ជលឹ អករឹ តថាគតស្ស;
តាហំ កុសលំ ករិត្វាន កម្មំ, តិទសានំ សហព្យតំ គតោ”តិ។

១២២២ “អច្ឆរិយំ វត អព្ភុតំ វត, អញ្ជលិកម្មស្ស អយមីទិសោ វិបាកោ;
អហម្បិ មុទិតមនោ បសន្នចិត្តោ, អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ វជាមី”តិ។

១២២៣ “អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ វជាហិ, ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច បសន្នចិត្តោ;
តថេវ សិក្ខាយ បទានិ បញ្ច, អខណ្ឌផុល្លានិ សមាទិយស្សុ។

១២២៤ “បាណាតិបាតា វិរមស្សុ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយស្សុ;
អមជ្ជបោ មា ច មុសា ភណាហិ, សកេន ទារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោ”តិ។

១២២៥ “អត្ថកាមោសិ មេ យក្ខ, ហិតកាមោសិ ទេវតេ;
ករោមិ តុយ្ហំ វចនំ, ត្វំសិ អាចរិយោ មមាតិ។

១២២៦ “ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ, ធម្មញ្ចាបិ អនុត្តរំ;
សង្ឃញ្ច នរទេវស្ស, គច្ឆាមិ សរណំ អហំ។

១២២៧ “បាណាតិបាតា វិរមាមិ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយាមិ;
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាមិ, សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោ”តិ។

មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមានំ នវមំ។

១០. សេរីសកវិមានវត្ថុ

១២២៨ [បេ. វ. ៦០៤] សុណោថ យក្ខស្ស ច វាណិជាន ច, សមាគមោ យត្ថ តទា អហោសិ;
យថា កថំ ឥតរិតរេន ចាបិ, សុភាសិតំ តញ្ច សុណាថ សព្ពេ។

១២២៩ “យោ សោ អហុ រាជា បាយាសិ នាម [នាមោ (សី.)], ភុម្មានំ សហព្យគតោ យសស្សី;
សោ មោទមានោវ សកេ វិមានេ, អមានុសោ មានុសេ អជ្ឈភាសីតិ។

១២៣០ “វង្កេ អរញ្ញេ អមនុស្សដ្ឋានេ, កន្តារេ អប្បោទកេ អប្បភក្ខេ;
សុទុគ្គមេ វណ្ណុបថស្ស មជ្ឈេ, វង្កំ ភយា [ធង្កំភយា (ក.)] នដ្ឋមនា មនុស្សា។

១២៣១ “នយិធ ផលា មូលមយា ច សន្តិ, ឧបាទានំ នត្ថិ កុតោធ ភក្ខោ;
អញ្ញត្រ បំសូហិ ច វាលុកាហិ ច, តតាហិ ឧណ្ហាហិ ច ទារុណាហិ ច។

១២៣២ “ឧជ្ជង្គលំ តត្តមិវំ កបាលំ, អនាយសំ បរលោកេន តុល្យំ;
លុទ្ទានមាវាសមិទំ បុរាណំ, ភូមិប្បទេសោ អភិសត្តរូបោ។

១២៣៣ “អថ តុម្ហេ កេន [កេន នុ (ស្យា. ក.)] វណ្ណេន, កិមាសមានា ឥមំ បទេសំ ហិ;
អនុបវិដ្ឋា សហសា សមេច្ច, លោភា ភយា អថ វា សម្បមូឡ្ហា”តិ។

១២៣៤ “មគធេសុ អង្គេសុ ច សត្ថវាហា, អារោបយិត្វា បណិយំ បុថុត្តំ;
តេ យាមសេ សិន្ធុសោវីរភូមឹ, ធនត្ថិកា ឧទ្ទយំ បត្ថយានា។

១២៣៥ “ទិវា បិបាសំ នធិវាសយន្តា, យោគ្គានុកម្បញ្ច សមេក្ខមានា,
ឯតេន វេគេន អាយាម សព្ពេ [សព្ពេ តេ (ក.)], រត្តឹ មគ្គំ បដិបន្នា វិកាលេ។

១២៣៦ “តេ ទុប្បយាតា អបរទ្ធមគ្គា, អន្ធាកុលា វិប្បនដ្ឋា អរញ្ញេ;
សុទុគ្គមេ វណ្ណុបថស្ស មជ្ឈេ, ទិសំ ន ជានាម បមូឡ្ហចិត្តា។

១២៣៧ “ឥទញ្ច ទិស្វាន អទិដ្ឋបុព្ពំ, វិមានសេដ្ឋញ្ច តវញ្ច យក្ខ;
តតុត្តរឹ ជីវិតមាសមានា, ទិស្វា បតីតា សុមនា ឧទគ្គា”តិ។

១២៣៨. អាវំ សមុទ្ទស្ស តមេញ្ច វណ្ណំ [វនំ (ស្យា.), វណ្ណំ (ក.)], វេត្តាចរំ [វេត្តំ បរំ (ស្យា.), វេត្តាចារំ (ក.)] សង្កុបថញ្ច មគ្គំ;
នទិយោ បន បព្ពតានញ្ច ទុគ្គា, បុថុទ្ទិសា គច្ឆថ ភោគហេតុ។

១២៣៩. ‘‘បក្ខន្ទិយាន វិជិតំ បរេសំ, វេរជ្ជកេ មានុសេ បេក្ខមានា;
យំ វោ សុតំ វា អថ វាបិ ទិដ្ឋំ, អច្ឆេរកំ តំ វោ សុណោម តាតា’’តិ។

១២៤០. ‘‘ឥតោបិ អច្ឆេរតរំ កុមារ, ន តោ សុតំ វា អថ វាបិ ទិដ្ឋំ;
អតីតមានុស្សកមេវ សព្ពំ, ទិស្វាន តប្បាម អនោមវណ្ណំ។

១២៤១. ‘‘វេហាយសំ បោក្ខរញ្ញោ សវន្តិ, បហូតមល្យា [បហូតមាល្យា (ស្យា.)] ពហុបុណ្ឌរីកា;
ទុមា ចិមេ [ទុមា ច តេ (ស្យា. ក.)] និច្ចផលូបបន្នា, អតីវ គន្ធា សុរភី បវាយន្តិ។

១២៤២. ‘‘វេឡុរិយថម្ភា សតមុស្សិតាសេ, សិលាបវាឡស្ស ច អាយតំសា;
មសារគល្លា សហលោហិតង្គា, ថម្ភា ឥមេ ជោតិរសាមយាសេ។

១២៤៣. ‘‘សហស្សថម្ភំ អតុលានុភាវំ, តេសូបរិ សាធុមិទំ វិមានំ;
រតនន្តរំ កញ្ចនវេទិមិស្សំ, តបនីយបដ្ដេហិ ច សាធុឆន្នំ។

១២៤៤. ‘‘ជម្ពោនទុត្តត្តមិទំ សុមដ្ឋោ, បាសាទសោបាណផលូបបន្នោ;
ទឡ្ហោ ច វគ្គុ ច សុសង្គតោ ច [វគ្គុ សុមុខោ សុសង្គតោ (សី.)], អតីវ និជ្ឈានខមោ មនុញ្ញោ។

១២៤៥. ‘‘រតនន្តរស្មិំ ពហុអន្នបានំ, បរិវារិតោ អច្ឆរាសង្គណេន;
មុរជអាលម្ពរតូរិយឃុដ្ឋោ, អភិវន្ទិតោសិ ថុតិវន្ទនាយ។

១២៤៦. ‘‘សោ មោទសិ នារិគណប្បពោធនោ, វិមានបាសាទវរេ មនោរមេ;
អចិន្តិយោ សព្ពគុណូបបន្នោ, រាជា យថា វេស្សវណោ នឡិន្យា [នឡិញ្ញំ (ក.)]។

១២៤៧. ‘‘ទេវោ នុ អាសិ ឧទវាសិ យក្ខោ, ឧទាហុ ទេវិន្ទោ មនុស្សភូតោ;
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជា សត្ថវាហា, អាចិក្ខ កោ នាម តុវំសិ យក្ខោ’’តិ។

១២៤៨. ‘‘សេរីសកោ [សេរិស្សកោ (សី. ស្យា.)] នាម អហម្ហិ យក្ខោ, កន្តារិយោ វណ្ណុបថម្ហិ គុត្តោ;
ឥមំ បទេសំ អភិបាលយាមិ, វចនករោ វេស្សវណស្ស រញ្ញោ’’តិ។

១២៤៩. ‘‘អធិច្ចលទ្ធំ បរិណាមជំ តេ, សយំ កតំ ឧទាហុ ទេវេហិ ទិន្នំ;
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជា សត្ថវាហា, កថំ តយា លទ្ធមិទំ មនុញ្ញ’’ន្តិ។

១២៥០. ‘‘នាធិច្ចលទ្ធំ ន បរិណាមជំ មេ, ន សយំ កតំ ន ហិ ទេវេហិ ទិន្នំ;
សកេហិ កម្មេហិ អបាបកេហិ, បុញ្ញេហិ មេ លទ្ធមិទំ មនុញ្ញ’’ន្តិ។

១២៥១. ‘‘កិំ តេ វតំ កិំ បន ព្រហ្មចរិយំ, កិស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជា សត្ថវាហា, កថំ តយា លទ្ធមិទំ វិមាន’’ន្តិ។

១២៥២. ‘‘មមំ បាយាសីតិ អហុ សមញ្ញា, រជ្ជំ យទា ការយិំ កោសលានំ;
នត្ថិកទិដ្ឋិ កទរិយោ បាបធម្មោ, ឧច្ឆេទវាទី ច តទា អហោសិំ។

១២៥៣. ‘‘សមណោ ច ខោ អាសិ កុមារកស្សបោ, ពហុស្សុតោ ចិត្តកថី ឧឡារោ;
សោ មេ តទា ធម្មកថំ អភាសិ [អកាសិ (សី.)], ទិដ្ឋិវិសូកានិ វិនោទយិ មេ។

១២៥៤. ‘‘តាហំ តស្ស [តាហំ (ក.)] ធម្មកថំ សុណិត្វា, ឧបាសកត្តំ បដិវេទយិស្សំ;
បាណាតិបាតា វិរតោ អហោសិំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ;
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា អភាណិំ, សកេន ទារេន ច អហោសិ តុដ្ឋោ។

១២៥៥. ‘‘តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ, តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ;
តេហេវ កម្មេហិ អបាបកេហិ, បុញ្ញេហិ មេ លទ្ធមិទំ វិមាន’’ន្តិ។

១២៥៦. ‘‘សច្ចំ កិរាហំសុ នរា សបញ្ញា, អនញ្ញថា វចនំ បណ្ឌិតានំ;

យហឹ យហឹ គច្ឆតិ បុញ្ញកម្មោ, តហឹ តហឹ មោទតិ កាមកាមី។

១២៥៧. “យហឹ យហឹ សោកបរិទ្ទវោ ច, វធោ ច ពន្ធោ ច បរិក្កិលេសោ;
តហឹ តហឹ គច្ឆតិ បាបកម្មោ, ន មុច្ចតិ ទុគ្គតិយា កទាចី”តិ។

១២៥៨. “សម្មូឡ្ហរូបោវ ជនោ អហោសិ, អស្មិំ មុហុត្តេ កលលីកតោវ;
ជនស្សិមស្ស តុយ្ហញ្ច កុមារ, អប្បច្ចយោ កេន នុ ខោ អហោសី”តិ។

១២៥៩. “ឥមេ ច សិរីសវនា [ឥមេ សិរីសូបវនា ច (សី.), ឥមេបិ សិរីសវនា ច (បី. ក.)] តាតា, ទិព្ពា [ទិព្ពា ច (បី. ក.)] គន្ធា សុរភី [សុរភី (សី. ក.)] សម្បវន្តិ [សម្បវាយន្តិ (ក.)];
តេ សម្បវាយន្តិ ឥមំ វិមានំ, ទិវា ច រត្តោ ច តមំ និហន្ត្វា។

១២៦០. “ឥមេសញ្ច ខោ វស្សសតច្ចយេន, សិបាដិកា ផលតិ ឯកមេកា;
មានុស្សកំ វស្សសតំ អតីតំ, យទគ្គេ កាយម្ហិ ឥធូបបន្នោ។

១២៦១. “ទិស្វានហំ វស្សសតានិ បញ្ច, អស្មិំ វិមានេ ឋត្វាន តាតា;
អាយុក្ខយា បុញ្ញក្ខយា ចវិស្សំ, តេនេវ សោកេន បមុច្ឆិតោស្មី”តិ [សមុច្ឆិតោស្មីតិ (បី. ក.)]។

១២៦២. “កថំ នុ សោចេយ្យ តថាវិធោ សោ, លទ្ធា វិមានំ អតុលំ ចិរាយ;
យេ ចាបិ ខោ ឥត្តរមុបបន្នា, តេ នូន សោចេយ្យុំ បរិត្តបុញ្ញា”តិ។

១២៦៣. “អនុច្ឆវិំ ឱវទិយញ្ច មេ តំ, យំ មំ តុម្ហេ បេយ្យវាចំ វទេថ;
តុម្ហេ ច ខោ តាតា មយានុគុត្តា, យេនិច្ឆកំ តេន បលេថ សោត្ថិ”ន្តិ។

១២៦៤. “គន្ត្វា មយំ សិន្ធុសោវីរភូមឹ, ធនត្ថិកា ឧទ្ទយំ បត្ថយានា;
យថាបយោគា បរិបុណ្ណចាគា, កាហាម សេរីសមហំ ឧឡារ”ន្តិ។

១២៦៥. “មា ចេវ សេរីសមហំ អកត្ថ, សព្ពញ្ច វោ ភវិស្សតិ យំ វទេថ;
បាបានិ កម្មានិ វិវជ្ជយាថ, ធម្មានុយោគញ្ច អធិដ្ឋហាថ។

១២៦៦. “ឧបាសកោ អត្ថិ ឥមម្ហិ សង្ឃេ, ពហុស្សុតោ សីលវតូបបន្នោ;
សទ្ធោ ច ចាគី ច សុបេសលោ ច, វិចក្ខណោ សន្តុសិតោ មុតីមា។

១២៦៧. “សញ្ជានមានោ ន មុសា ភណេយ្យ, បរូបឃាតាយ ន ចេតយេយ្យ;
វេភូតិកំ បេសុណំ នោ ករេយ្យ, សណ្ហញ្ច វាចំ សខិលំ ភណេយ្យ។

១២៦៨. “សគារវោ សប្បដិស្សោ វិនីតោ, អបាបកោ អធិសីលេ វិសុទ្ធោ;
សោ មាតរំ បិតរញ្ចាបិ ជន្តុ, ធម្មេន បោសេតិ អរិយវុត្តិ។

១២៦៩. “មញ្ញេ សោ មាតាបិតូនំ ការណា, ភោគានិ បរិយេសតិ ន អត្តហេតុ;
មាតាបិតូនញ្ច យោ [សោ (?)] អច្ចយេន, នេក្ខម្មបោណោ ចរិស្សតិ ព្រហ្មចរិយំ។

១២៧០. “ឧជូ អវង្កោ អសឋោ អមាយោ, ន លេសកប្បេន ច វោហរេយ្យ;
សោ តាទិសោ សុកតកម្មការី, ធម្មេ ឋិតោ កិន្តិ លភេថ ទុក្ខំ។

១២៧១. “តំ ការណា បាតុកតោម្ហិ អត្តនា, តស្មា ធម្មំ បស្សថ វាណិជាសេ;
អញ្ញត្រ តេនិហ ភស្មី [ភស្មិ (ស្យា.), ភស្ម (ក.)] ភវេថ, អន្ធាកុលា វិប្បនដ្ឋា អរញ្ញេ;
តំ ខិប្បមានេន លហុំ បរេន, សុខោ ហវេ សប្បុរិសេន សង្គមោ”តិ។

១២៧២. “កិំ នាម សោ កិញ្ច ករោតិ កម្មំ,
កិំ នាមធេយ្យំ កិំ បន តស្ស គោត្តំ;
មយម្បិ នំ ទដ្ឋុកាមម្ហ យក្ខ, យស្សានុកម្បាយ ឥធាគតោសិ;
លាភា ហិ តស្ស, យស្ស តុវំ បិហេសី”តិ។

១២៧៣. “យោ កប្បកោ សម្ភវនាមធេយ្យោ,
ឧបាសកោ កោច្ឆផលូបជីវី;
ជានាថ នំ តុម្ហាកំ បេសិយោ សោ,

មា ខោ នំ ហីឡិត្ថ សុបេសលោ សោ’’តិ។

១២៧៤. “ជានាមសេ យំ ត្វំ បវទេសិ [វទេសិ (សី.)] យក្ខ,
ន ខោ នំ ជានាម ស ឯទិសោតិ;
មយម្បិ នំ បូជយិស្សាម យក្ខ,
សុត្វាន តុយ្ហំ វចនំ ឧឡារ’’ន្តិ។

១២៧៥. “យេ កេចិ ឥមស្មឹ សត្ថេ មនុស្សា,
ទហរា មហន្តា អថវាបិ មជ្ឈិមា;
សព្ពេវ តេ អាលម្ពន្តុ វិមានំ,
បស្សន្តុ បុញ្ញានំ ផលំ កទរិយា’’តិ។

១២៧៦. តេ តត្ថ សព្ពេវ ‘អហំ បុរេ’តិ,
តំ កប្បកំ តត្ថ បុរក្ខត្វា [បុរក្ខិបិត្វា (សី.)];
សព្ពេវ តេ អាលម្ពឹសុ វិមានំ,
មសក្កសារំ វិយ វាសវស្ស។

១២៧៧. តេ តត្ថ សព្ពេវ ‘អហំ បុរេ’តិ, ឧបាសកត្តំ បដិវេទយឹសុ;
បាណាតិបាតា វិរតា អហេសុំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយឹសុ;
អមជ្ជបា នោ ច មុសា ភណឹសុ, សកេន ទារេន ច អហេសុំ តុដ្ឋា។

១២៧៨. តេ តត្ថ សព្ពេវ ‘អហំ បុរេ’តិ, ឧបាសកត្តំ បដិវេទយិត្វា;
បក្កាមិ សត្ថោ អនុមោទមានោ, យក្ខិទ្ធិយា អនុមតោ បុនប្បុនំ។

១២៧៩. “គន្ត្វាន តេ សិន្ធុសោវីរភូមឹ, ធនត្ថិកា ឧទ្ទយំ [ឧទយ (បី. ក.)] បត្ថយានា;
យថាបយោគា បរិបុណ្ណលាភា, បច្ចាគមុំ បាដលិបុត្តមក្ខតំ។

១២៨០. “គន្ត្វាន តេ សង្ឃរំ សោត្ថិវន្តោ,
បុត្តេហិ ទារេហិ សមង្គិភូតា;
អានន្ទី វិត្តា [អានន្ទចិត្តា (ស្យា.), អានន្ទីចិត្តា (ក.)] សុមនា បតីតា,
អកំសុ សេរីសមហំ ឧឡារំ;
សេរីសកំ តេ បរិវេណំ មាបយឹសុ។

១២៨១. ឯតាទិសា សប្បុរិសាន សេវនា,
មហត្ថិកា ធម្មគុណាន សេវនា;
ឯកស្ស អត្ថាយ ឧបាសកស្ស,
សព្ពេវ សត្តា សុខិតា [សុខិនោ (បី. ក.)] អហេសុន្តិ។

សេរីសកវិមានំ ទសមំ។

១១. សុនិក្ខិត្តវិមានវត្ថុ

១២៨២. “ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ, សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ;
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា, វេឡុរិយថម្ភា រុចកត្ថតា សុភា។

១២៨៣. “តត្ថច្ចសិ បិវសិ ខាទសិ ច, ទិព្ពា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុំ;
ទិព្ពា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច, នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា។

១២៨៤. “កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១២៨៥. “បុច្ឆាមិ ‘តំ ទេវ មហានុភាវ, មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ;
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតី’’តិ។

១២៨៦. សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ, មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ;

បញ្ចាំ បុង្ខោ វិយាកាសិ, យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ។

១២៨៧ “នន្ទិក្ខិត្តំ មាលំ សុនិក្ខិបិត្វា, បតិដ្ឋបេត្វា សុគតស្ស ថូបេ;
មហិទ្ធិកោ ចម្ហិ មហានុភាវោ, ទិព្ពេហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ។

១២៨៨. “តេន មេតាទិសោ វណ្ណោ,
តេន មេ ឥធ មិជ្ឈតិ;
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា,
យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១២៨៩. “អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ,
មនុស្សភូតោ យមហំ អកាសិំ;
តេនម្ហិ ឯវំ ជលិតានុភាវោ,
វណ្ណោ ច មេ សព្ពទិសា បភាសតី”តិ។

សុនិក្ខិត្តវិមានំ ឯកាទសមំ។

សុនិក្ខិត្តវគ្គោ សត្តមោ និដ្ឋិតោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ ទលិទ្ទា វនវិហារា, ភតកោ គោបាលកណ្ឌកា;
អនេកវណ្ណមដ្ឋកុណ្ឌលី, សេរីសកោ សុនិក្ខិត្តំ;
បុរិសានំ តតិយោ វគ្គោ បវុច្ចតីតិ។

ភាណវារំ ចតុត្ថំ និដ្ឋិតំ។

វិមានវត្ថុបាឡិ និដ្ឋិតា។